

Zavarovalnica Triglav, d.d.
Miklošičeva cesta 19, 1000 Ljubljana

triglav

www.triglav.eu
www.triglav.si

Kritni sklad Triglav PDPZ – drzni

Revidirano letno poročilo za poslovno leto, ki se je zaključilo
31. decembra 2023

ČLANI UPRAVE:

Predsednik: Andrej Slapar

Člani uprave: Uroš Ivanc

Tadej Čoroli

Marica Makoter

Blaž Jakič

Ljubljana, 12. marec 2024

Poslovno poročilo

Kazalo:

1	SPLOŠNO	3
2	MNENJE ODBORA POKOJNINSKEGA SKLADA	7
3	NALOŽBENI CILJI, STRATEGIJE IN DOSEGANJE CILJEV V LETU 2023	9
4	AKTIVNOSTI UPRAVLJAVCA KRITNEGA SKLADA V POSLOVNEM LETU TER UČINKOV SPREMEMB V POGOJIH IN OKOLJU DELOVANJA KRITNEGA SKLADA.....	11
5	ČLANSTVO KRITNEGA SKLADA	12
6	POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA	13
7	POSLOVNI IZID KRITNEGA SKLADA.....	14
8	FINANČNI POLOŽAJ KRITNEGA SKLADA	16
9	POMEMBNEJŠI DOGODKI PO ZAKLJUČKU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA IN PRIČAKOVANI RAZVOJ	17
10	IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA	18

1 SPLOŠNO

1.1 Splošno o kritnem skladu

Kritni sklad TRIGLAV PDPZ – drzni je eden izmed treh kritnih skladov Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ, v okviru katerih Zavarovalnica Triglav, d.d., od 1. 1. 2016 izvaja naložbeno politiko življenjskega cikla. Namenjen je starostni skupini članov do 45 let. Osnovni cilj kritnega sklada TRIGLAV PDPZ - drzni je doseganje dolgoročne rasti premoženja kritnega sklada z globalno usmeritvijo naložb. Kritni sklad bo naložbene cilje dosegal z visoko stopnjo mednarodne in sektorske razpršitve naložb predvsem v prvovrstne lastniške finančne instrumente podjetij z izgrajeno strategijo razvoja in potencialom dolgoročne rasti brez sektorskih, regijskih ali valutnih omejitev.

Zavarovalnica izvaja z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ZPIZ-2 usklajene pokojninske načrte, ki so imeli do 30. 6. 2021 oznake PN-ZT-01/15-9, PN-ZT-02/15-9, PN-ZT-03/15-9, PN-ZT-04/15-9, PN-ZT-05/15-9 in PN-ZT-06/15-9. Od 1. 7. 2021 dalje pa za člane veljajo spremenjeni pokojninski načrti z oznakami PN-ZT-01/21-3, PN-ZT-02/21-3, PN-ZT-03/21-3, PN-ZT-04/21-3, PN-ZT-05/21-3 in PN-ZT-06/21-3, ki jih je odobrilo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve dne 31. 3. 2021. Podatki in informacije o pokojninskih načrtih so dostopni na spletni strani www.triglav.si.

Pokojninska načrta PN-ZT-01/21-3 in PN-ZT-03/21-3 predstavljata splošne pogoje kolektivnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, v katerega se člani vključijo preko delodajalca, ki delno ali v celoti financira pokojninski načrt. Glavna pravica člana je pravica do dodatne starostne pokojnine, ob določenih pogojih pa član pridobi tudi pravico do predčasne dodatne starostne pokojnine. Pokojninska načrta urejata pogoje in način vključitve v zavarovanje, plačilo premije in vodenje osebnih računov članov, možnost izrednega prenehanja zavarovanja, pogoje za pridobitev pravic ob upokojitvi, mirovanje, možnost prenosa sredstev, interno reševanje sporov, davčno obravnavo. Oba pokojninska načrta sta bila nazadnje odobrena s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dne 31. 3. 2021, in sicer PN-ZT-01/21-3 z odločbo št. 1033-4/2013-37 in PN-ZT-03/21-3 z odločbo 1033-4/2013-39, ter spremembe vpisane v register pokojninskih načrtov pri FURS (predhodne verzije: PN-ZT-01 je bil odobren s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve z odločbo št. 106-006/00-06 z dne 22. 5. 2000, spremenjen z odločbo št. 106-006/00-013 z dne 28. 5. 2002, odločbo št. 10600-51/2005-4 z dne 5. 10. 2005, odločbo št. 1033-2/2012-11 z dne 15. 11. 2012 in z odločbo 1033-4/2013-15 z dne 15. 9. 2015; PN-ZT-03 je bil odobren s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve z odločbo št. 10600-21/2005-7 z dne 29. 9. 2005, spremenjen z odločbo št. 1033-2/2012-13 z dne 15. 11. 2012 in z odločbo št. odločbo 1033-4/2013-17 z dne 15. 9. 2015; prvi vpis PN-ZT-01 v register pokojninskih načrtov je bil izveden z odločbo DURS, Posebnega davčnega urada dne 31. 7. 2000 z odločbo št. 60213-1/00-01-95-81-DŠJ; prvi vpis PN-ZT-03 v register pokojninskih načrtov je bil izveden z odločbo DURS, Posebnega davčnega urada dne 4. 1. 2006 z odločbo št. 49919-10013/2005 0204 01).

Pokojninska načrta PN-ZT-02/21-3 in PN-ZT-04/21-3 predstavljata splošne pogoje individualnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, v katerega se lahko vključi član sam, pod pogojem, da nastopa kot član ali uživalec pravic iz obveznega pokojninskega zavarovanja. Glavna pravica člana je pravica do dodatne starostne pokojnine, ob določenih pogojih pa članu pripada tudi pravica v obliki predčasne dodatne starostne pokojnine. Pokojninska načrta urejata pogoje in način individualne vključitve v zavarovanje, plačilo premije in vodenje osebnih računov članov, možnost izrednega prenehanja zavarovanja, pogoje za pridobitev pravic ob upokojitvi, mirovanje, možnost prenosa sredstev, interno reševanje sporov, davčno obravnavo. Oba pokojninska načrta sta bila nazadnje odobrena s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dne 31. 3. 2021, in sicer PN-ZT-02/21-3 z

odločbo št. 1033-4/2013-38 in PN-ZT-04/21-3 z odločbo 1033-4/2013-40, ter spremembe vpisane v register pokojninskih načrtov pri FURS (predhodne verzije: PN-ZT-02 je bil odobren s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve z odločbo št. 106-105/02-003 z dne 28. maja 2002, spremenjen z odločbo št. 1033-2/2012-12 z dne 15. 11. 2012 in z odločbo št. 1033-4/2013-16 z dne 15. 9. 2015; PN-ZT-04 je bil odobren s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve z odločbo št. 10600-20/2005-7 z dne 29. 9. 2005, spremenjen z odločbo št. 1033-2/2012-14 z dne 15. 11. 2012 in z odločbo št. 1033-4/2013-18 z dne 15. 9. 2015; prvi vpis PN-ZT-02 v register pokojninskih načrtov je bil izveden z odločbo DURS, Posebnega davčnega urada dne 26. 9. 2002 z odločbo št. 63000-00287/2002 0295 11; prvi vpis PN-ZT-04 v register pokojninskih načrtov je bil izveden z odločbo DURS, Posebnega davčnega urada dne 4. 1. 2006 z odločbo št. 49919-10014/2005 0204 01).

Pokojninski načrt PN-ZT-05/21-3 je bil nazadnje odobren s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z odločbo št. 1033-4/2013-41 z dne 31. 3. 2021 ter spremembe vpisane v register pokojninskih načrtov pri FURS (predhodne verzije: PN-ZT-05 je bil odobren s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve z odločbo št. 1033-2/2012-7 z dne 28. 5. 2012, spremenjen z odločbo št. 1033-4/2013-19 z dne 15. 9. 2015; prvi vpis PN-ZT-05 v register pokojninskih načrtov je bil izveden z odločbo DURS, Posebnega davčnega urada dne 7. 9. 2012 z odločbo št. DT 3841-84/2012-02-1101-01). Predstavlja splošne pogoje kolektivnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, v katerega se člani vključijo prek delodajalca, ki delno ali v celoti financira pokojninski načrt. Glavna pravica člana je pravica do dodatne starostne pokojnine, ob določenih pogojih pa član pridobi tudi pravico do predčasne dodatne starostne pokojnine. V primeru smrti člana pred uveljavitvijo pravice do dodatne starostne pokojnine lahko upravičenec do dodatne družinske pokojnine zahteva tudi izplačilo dodatne družinske pokojnine in zavarovalne vsote v primeru nezgodne smrti člana. Pokojninski načrt ureja pogoje in način vključitve v zavarovanje, plačilo premije in vodenje osebnih računov članov, možnost izrednega prenehanja zavarovanja, pogoje za pridobitev pravic ob upokojitvi, mirovanje, možnost prenosa sredstev, interno reševanje sporov, davčno obravnavo.

Pokojninski načrt PN-ZT-06/21-3 je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti odobrilo z odločbo št. 1033-4/2013-42 z dne 31. 3. 2021 in spremembe vpisane v register pokojninskih načrtov pri FURS (predhodne verzije: PN-ZT-06 je bil odobren s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve z odločbo št. 1033-2/2012-8 z dne 28. 5. 2012, spremenjen z odločbo št. 1033-4/2013-20 z dne 15. 9. 2015; prvi vpis PN-ZT-06 v register pokojninskih načrtov je bil izveden z odločbo DURS, Posebnega davčnega urada dne 7. 9. 2012 z odločbo št. DT 3841-85/2012-02-1101-01). Predstavlja splošne pogoje individualnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, v katerega se lahko vključi član sam, pod pogojem, da nastopa kot član ali uživalec pravic iz obveznega pokojninskega zavarovanja. Glavna pravica člana je pravica do dodatne starostne pokojnine, ob določenih pogojih pa član pridobi tudi pravico do predčasne dodatne starostne pokojnine. V primeru smrti člana pred uveljavitvijo pravice do dodatne starostne pokojnine lahko upravičenec do dodatne družinske pokojnine zahteva tudi izplačilo dodatne družinske pokojnine in zavarovalne vsote v primeru nezgodne smrti člana. Pokojninski načrt ureja pogoje in način vključitve v zavarovanje, plačilo premije in vodenje osebnih računov članov, možnost izrednega prenehanja zavarovanja, pogoje za pridobitev pravic ob upokojitvi, mirovanje, možnost prenosa sredstev, interno reševanje sporov, davčno obravnavo.

1.2 Naložbena politika življenjskega cikla

Zavarovalnica Triglav je 1. 1. 2016 uvedla naložbeno politiko življenjskega cikla, ki jo izvaja v okviru Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ. Osnovni cilj Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ je upravljanje sredstev v skladu z naložbeno politiko življenjskega cikla. V ta namen so oblikovani trije kritni skladi, ki se med seboj razlikujejo po naložbenem cilju in naložbeni politiki ter ciljnih

starostni skupini članov. Starostne skupine kritnih skladov so bile spremenjene z dnem 1. 1. 2022 na podlagi soglasja Agencije za zavarovalni nadzor št. 40105-3/2020-13 z dne 29. 9. 2021. Kritni sklad TRIGLAV PDPZ – drzni je od 1. 1. 2022 dalje namenjen ciljni skupini članov, starih do 50 let, kritni sklad TRIGLAV PDPZ – zmerni je namenjen ciljni skupini članov, starih od vključno 50 let do 60 let, kritni sklad TRIGLAV PDPZ – zjamčeni pa je namenjen ciljni skupini članov, starih od vključno 60 let dalje. Premoženje kritnih skladov se upravlja zmerno aktivno.

Z uvedbo naložbene politike življenjskega cikla prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje urejajo tudi Pravila upravljanja Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ ter Izjave o naložbeni politiki za posamezni kritni sklad te skupine. Dokumenti so dostopni na spletni strani www.triglav.si.

1.3 Upravljevec in organi upravljanja in nadzora

Upravljevec Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ je Zavarovalnica Triglav, d.d., Miklošičeva cesta 19, Ljubljana. Zavarovalnica Triglav, d.d., je bila ustanovljena 12. 12. 1990. Agencija za zavarovalni nadzor je z odločbo št. 30200-2294/03-17, 18, 3 z dne 17. 12. 2003 izdala dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v zavarovalnih vrstah iz skupine življenjskih zavarovanj. Zavarovalnica je dne 20. 11. 2015 z odločbo Agencije za zavarovalni nadzor pridobila soglasje k Pravilom upravljanja Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ, v okviru katere se od 1. 1. 2016 izvaja naložbena politika življenjskega cikla. V letu 2021 so bila pravila upravljanja spremenjena z odločbo Agencije za zavarovalni nadzor št. 40105-3/2020-13 z dne 29. 9. 2021, pri čemer so spremembe pravila upravljanja stopile v veljavo s 1. 1. 2022. V letu 2022 so bila pravila upravljanja vnovič spremenjena z odločbo Agencije za zavarovalni nadzor, št. 40102-206/2022-2 z dne 21. 12. 2022, pri čemer so spremenjena pravila stopila v veljavo s 1. 2. 2023.

Pri upravljanju Zavarovalnice Triglav, d.d., je v veljavi dvotirni sistem upravljanja. Organi upravljanja, Skupščina družbe, Uprava in Nadzorni svet delujejo skladno z zakoni in drugimi predpisi, Statutom ter svojimi poslovniki. Skupščina delničarjev, preko katere delničarji Zavarovalnice Triglav, d.d., uresničujejo svoje pravice pri zadevah družbe, je sklicana najmanj enkrat letno. Zavarovalnico samostojno in na lastno odgovornost upravlja in vodi Uprava, ki jo imenuje Nadzorni svet. Uprava družbo zastopa in predstavlja brez omejitev. V pravnem prometu jo zastopata in predstavljata vedno dva člana Uprave skupaj, in sicer predsednik in član Uprave. Upravo Zavarovalnice Triglav, d.d., so na dan 31. 12. 2023 sestavljali: Andrej Slapar, predsednik Uprave, Uroš Ivanc, član Uprave, Tadej Čoroli, član Uprave, Marica Makoter, članica Uprave ter Blaž Jakič.

Nadzorni svet s polno odgovornostjo izvaja nadzorno funkcijo in nadzoruje vodenje poslov družbe. Nadzorni svet šteje devet članov, od katerih je šest predstavnikov delničarjev, trije pa so predstavniki delavcev. Nadzorni svet so ob koncu 2023 sestavljali: predsednik Nadzornega sveta Andrej Andoljšek, namestnik predsednika Nadzornega sveta Igor Stebernak, člani Tomaž Benčina, Jure Valjavec, Monica Cramer Manhem in Tim Umberger ter predstavnika delavcev Aleš Košiček in Janja Strmljan Čevnja.

Upravljanje premoženja kritnega sklada TRIGLAV PDPZ – drzni izvaja, na podlagi pogodbe o izločenem poslu in z dovoljenjem Agencije za zavarovalni nadzor, družba Triglav Skladi, družba za upravljanje, d.o.o. Triglav Skladi je družba z omejeno odgovornostjo s sedežem v Republiki Sloveniji, na Slovenski cesti 54, 1000 Ljubljana. Lastnica družbe je Zavarovalnica Triglav, d.d. Več podatkov o družbi Triglav skladi, d.o.o., je mogoče dobiti na njenih spletnih straneh.

Opravljanje skrbniških storitev izvaja skrbniška banka. Agencija za trg vrednostnih papirjev (ATVP) je za sklenitev Pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za Skupino kritnih skladov PDPZ med upravljavcem in skrbnikom Abanka Vipa d.d., Slovenska c. 58, Ljubljana, dne 21. 10. 2014

izdala dovoljenje št. 40240-6/2014-4. Dne 27. 5. 2019 je bila sklenjena nova Pogodba o opravljanju skrbniških storitev za skupino kritnih skladov TRIGLAV PDPZ, za katero je ATVP dne 20. 12. 2018 izdala dovoljenje št. 40240-16/2018-13. Upravljavca je s skrbnikom dne 29. 9. 2020 sklenil aneks k tej pogodbi, za kar je ATVP izdala dovoljenje št. 40240-1/2020-4 z dne 27. 2. 2020.

Abanka Vipa d.d., Slovenska cesta 58, Ljubljana, je za opravljanje skrbniških storitev za investicijske sklade pridobila dovoljenje Banke Slovenije (št. 2/7 z dne 18. 9. 2003). Glavna dejavnost skrbnika je bila opravljanje bančnih in drugih finančnih storitev. Dne 1. 9. 2020 je bila izvedena pravna združitev Abanke d.d. Ljubljana in NKBM, d.d. Maribor, zaradi česar je NKBM, d.d., Ulica Vita Kraigherja 4, Maribor, prevzela obveznosti izvajanja teh skrbniških storitev. NKBM, d.d., Ulica Vita Kraigherja 4, Maribor, je za opravljanje skrbniških storitev za investicijske sklade pridobila dovoljenje Evropske centralne banke (št. ECB-SSM-2020-SINKB-7 LIC-2020-0012 z dne 7. 8. 2020). Dne 29. 9. 2020 je upravljavca s skrbnikom sklenil aneks k skrbniški pogodbi. Glavna dejavnost skrbnika je opravljanje bančnih in drugih finančnih storitev.

Poslovanje Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ spremlja Odbor pokojninskega sklada. Odbor je strokovni organ, ki v okviru svojih zakonskih pristojnosti nadzoruje delo upravljavca. Sestavljen je iz treh predstavnikov članov in dveh predstavnikov delodajalcev, ki financirajo pokojninski načrt. Pristojnosti odbora so naslednje:

- daje mnenje k letnemu poročilu kritnega sklada;
- daje mnenje k spremembam pravil upravljanja, razen v primeru obveznih uskladitev z zakonodajnimi spremembami;
- daje mnenje k spremembam izjave o naložbeni politiki za posamezni kritni sklad v delu, ki se nanaša na strateško porazdelitev sredstev glede na vrsto in trajanje obveznosti kritnega sklada;
- predlaga spremembe stroškov in provizije upravljavca kritnega sklada;
- preverja uspešnost poslovanja glede na doseženo donosnost in glede na doseženo donosnost v primerjavi z drugimi izvajalci;
- daje mnenje k poročilu upravljavca kritnega sklada o tveganjih, katerim je posamezen kritni sklad izpostavljen;
- obravnava način in pravilnost obveščanja delodajalcev in članov;
- obravnava poročilo o pritožbah v zvezi z delovanjem kritnih skladov.

V primeru ugotovitve nepravilnosti pri poslovanju kritnega sklada odbor od upravljavca zahteva odpravo nepravilnosti v primernem roku in poročilo o odpravi teh nepravilnosti. Če upravljavca nepravilnosti v postavljenem roku ne odpravi oziroma ustrezno ne ukrepa ali ne pripravi poročila o odpravi nepravilnosti, odbor o tem obvesti Agencijo za zavarovalni nadzor.

Odbor pokojninskega sklada je bil ustanovljen na konstitutivni seji dne 27. 10. 2016. Člani Odbora pokojninskega sklada so:

- Marko Fatur, predstavnik članov,
- Erika Logar, predstavnica članov,
- Mira Lah, predstavnica delodajalcev,
- Nena Hribar, predstavnik članov,
- Darinka Kordelc, predstavnik delodajalcev.

Letno poročilo kritnega sklada sprejme in potrdi Uprava Zavarovalnice Triglav, d.d. Uprava Zavarovalnice je odobrila izdajo revidiranega letnega poročila kritnega sklada 12. 3. 2024. Poročilo se lahko pridobi na sedežu Zavarovalnice Triglav, d.d., Miklošičeva 19, Ljubljana in na njenih spletnih straneh.

2 MNENJE ODBORA POKOJNINSKEGA SKLADA

Mnenje Odbora pokojninskega sklada

k revidiranemu letnemu poročilu Kritnega sklada Triglav PDPZ – drzni iz Skupine Kritnih skladov TRIGLAV PDPZ

za leto 2023

Na podlagi 294. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) in skladno s poglavjem B Priloge k Pravilom upravljanja Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ ter ob upoštevanju 9. člena Pravilnika o delu odbora pokojninskega sklada, Odbor pokojninskega sklada (v nadaljevanju »Odbor«) v sestavi:

- ga. Mira Lah, predstavnica delodajalcev, predsednica Odbora,
- ga. Nena Hribar, predstavnica članov, namestnica predsednice Odbora,
- g. Marko Fatur, predstavnik članov,
- ga. Darinka Kordelc, predstavnica delodajalcev,
- ga. Erika Logar, predstavnica članov.

po seznanitvi z revidiranim Letnim poročilom Kritnega sklada Triglav PDPZ – drzni iz Skupine Kritnih skladov TRIGLAV PDPZ, za leto 2023, podaja

mnenje k revidiranemu letnemu poročilu,

ki ga je Odbor sprejel na 2. seji dne 19.3.2024 na podlagi naslednjih ugotovitev:

1. Odbor ugotavlja, da je Uprava Zavarovalnice Triglav, d. d., na svoji 10/24. seji dne 12.3.2024 sprejela revidirano Letno poročilo Kritnega sklada Triglav PDPZ – drzni za leto 2023 (v nadaljevanju »revidirano letno poročilo«) in ga pravočasno predložila Odboru.
2. Odbor ugotavlja, da revidirano letno poročilo vsebuje vse obvezne sestavine, ki jih je s Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov (Ur. l. RS, št. 79/13, 12/18) predpisala Agencija za zavarovalni nadzor.
3. Odbor se je seznanil tudi s Poročilom neodvisnega revizorja, ki ga je, v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja, izdelala revizijska družba Deloitte revizija, d.o.o., Dunajska c. 165, Ljubljana.

Iz Poročila neodvisnega revizorja izhaja, da so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z ZPIZ-2 in Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov (Ur.l. RS št. 79/13, 12/18).

4. Odbor ocenjuje, da je kritni sklad TRIGLAV PDPZ – drzni v letu 2023 posloval v relativno ugodnih razmer na svetovnih kapitalskih trgih pozitivno. Upravljanje sklada je bilo, skladno s skupnimi cilji naložbene politike, usmerjeno predvsem v dolgoročno rast premoženja kritnega sklada TRIGLAV PDPZ – drzni. Dosežena donosnost sklada (po odštetju upravljavske provizije in stroškov) je v letu 2023 znašala 21,01 odstotka.

Ljubljana, dne 19.3.2024

Predsednica Odbora pokojninskega sklada

Mira Lah

3 NALOŽBENI CILJI, STRATEGIJE IN DOSEGANJE CILJEV V LETU 2023

Svetovno gospodarstvo sta v minulem letu zaznamovala upočasnjena aktivnost in opazen upad rasti splošne inflacije. Negotovost sta stopnjevala že več kot leto dni trajajoča vojna v Ukrajini in napetost na Bližnjem vzhodu zaradi oktobrskega izbruha vojne med Izraelom in Hamasom. Medtem ko je v ZDA realni BDP umirjeno rasel, je v evrskem območju stagniral. Po zadnjih ocenah je evrsko območje v drugi polovici leta celo zdrsnilo v blago tehnično recesijo. Aktivnost predelovalnih dejavnosti je pešala celotno leto, aktivnost storitvenih dejavnosti pa je po močni rasti v prvi polovici leta začela strmo upadati. Izrazito se je zmanjšal tudi obseg kreditiranja podjetij in gospodinjstev. Kljub zaostrovanju pogojev financiranja in vse šibkejšemu povpraševanju so razmere na trgu dela ostale izredno ugodne. Brezposelnost je pri 6,4 odstotka večkrat v letu dosegla zgodovinsko najnižjo vrednost. Opazno nižje cene energentov so postopno zniževale splošno inflacijo, medtem ko je jedrna inflacija vztrajala pri visoki ravni.

Po zadnjih decembrskih ocenah mednarodnih ustanov je splošna inflacija v evrskem območju v letu 2023 znašala 5,5 odstotka, rast realnega BDP pa 0,5 odstotka. V letu 2024 naj bi se inflacija po napovedih še nekoliko znižala, in sicer na le 2,5 odstotka, rast realnega BDP pa bo podobno skromna kot v letu 2023. Analitiki ob tem opozarjajo predvsem na negotovost zaradi geopolitičnih dogodkov in njihovega vpliva na ceno energentov ter svetovno gospodarstvo na splošno. Negotovost povezujejo tudi z ohlajanjem kitajskega gospodarstva, vplivi zaostrenih finančnih pogojev in vse številnejšimi naravnimi nesrečami, ki so posledica globalnega segrevanja ozračja.

V Sloveniji je bila gospodarska aktivnost umirjena. Opazno je upadla mednarodna menjava zaradi manjšega povpraševanja v tujini in višjih stroškovnih pritiskov. Upad kupne moči prebivalstva in njegova večja previdnost sta botrovala tudi nizki rasti zasebne potrošnje. Odpravljanje posledic avgustovskih poplav je spodbujalo aktivnosti gradbeništva, medtem ko so višje obrestne mere in gospodarsko ohlajanje v mednarodnem okolju zavirali investicije v opremo in stroje. Državna potrošnja je kljub povečanju izdatkov za blažitev posledic poplav ostala relativno zmerna. Razmere na trgu dela so bile, podobno kot drugod po Evropi, izredno ugodne, stopnja brezposelnosti pod 4 odstotki je doslej najnižja zabeležena vrednost. Zaradi financiranja poplavlne obnove se je primanjkljaj države, po zadnjih ocenah Banke Slovenije, nekoliko zvišal glede na prvotne ocene in znašal 3,7 odstotka BDP, bruto javni dolg pa je z 69,5 odstotka BDP ostal skorajda nespremenjen glede na predhodno leto.

Realna rast slovenskega BDP je bila v letu 2023, glede na decembrsko napoved Banke Slovenije, 1,3-odstotna, v naslednjem letu pa naj bi bila z 2,2 odstotka nekoliko krepkejša. Občutno nižja, in sicer 3-odstotna, bo splošna inflacija, ki je v letu 2023 po podatkih slovenskega statističnega urada dosegla 7,4 odstotka. Napovedi spremljajo negotovosti zaradi poteka okrevanja gospodarstev v mednarodnem okolju, v domačem okolju pa predvsem zaradi rasti plač in inflacije ter izgube izvozne konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

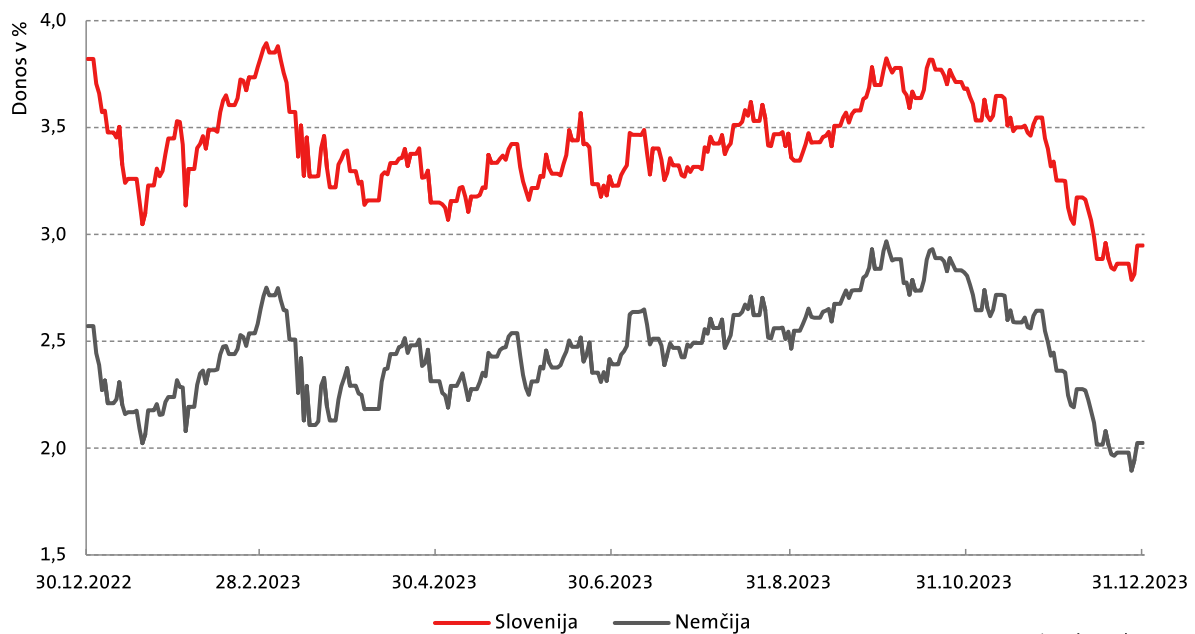
Finančne trge so zaznamovale vse višje obrestne mere centralnih bank, v izteku leta pa tudi večji padec zahtevane donosnosti državnih obveznic. Padec vrednosti so prav tako zabeležili večji nepremičninski trgi, medtem ko so delniški trgi večinoma poročali o krepki rasti. Finančne trge je marca pretresel propad ameriških bank SVB in Signature bank, kmalu za tem pa prodaja Credit Suisse. Splošno negotovost so v maju okrepila še pogajanja o zgornji meji zadolževanja javnih financ v ZDA, avgusta pa Fitchovo znižanje bonitetne ocene ZDA na AA+.

Ameriška centralna banka Federal Reserve (Fed) in Evropska centralna banka (ECB) sta med letom zviševali obrestne mere, vendar sta zviševanje upočasnjevali in ga v drugi polovici leta tudi končali. Fed je ciljno obrestno mero štirikrat zvišal za 0,25 odstotne točke in je od julija naprej, pri vrednosti razpona 5,25–5,50 odstotka, ni več spremenil. ECB je svoje obrestne mere dvakrat

zvišala za 0,50 odstotne točke in štirikrat za 0,25 odstotne točke ter svoje depozitne obrestne mere pri 4,00 odstotka od septembra ni več spremenila. Guverner ameriške centralne banke je na decembrski novinarski konferenci prvič nakazal možnost znižanja ciljne obrestne mere, medtem ko njegovi evropski kolegi o znižanju mer še niso želeli razpravljati.

Obvezniški trgi so bili precej visoko nestanovitni. Zahtevana donosnost 10-letne nemške državne obveznice je v začetku oktobra dosegla vrh pri blizu 3 odstotkih. Kasneje je ob močnem padcu pristala na končni vrednosti 2,02 odstotka, kar je za dobre pol odstotne točke pod vrednostjo z začetka leta. Slovenska obveznica je doživela še nekoliko večji padec zahtevane donosnosti in leto končala pri vrednosti 2,95 odstotka. Povečala se je negativna razlika med zahtevano donosnostjo 10- in 2-letne nemške obveznice na končnih $-0,37$ odstotne točke. Ta obrestna krivulja je v juniju dosegla zgodovinsko najvišjo vrednost negativnega naklona pri $-0,87$ odstotne točke. Ob pretresih v bančnem sektorju so v marcu močno poskočili kreditni pribitki podjetniških obveznic, ki so se kasneje ponovno znižali na raven pod izhodiščem leta.

Gibanje donosnosti 10-letne slovenske in nemške državne obveznice

Vzdušje na delniških trgih je bilo večinoma pozitivno. Opaznejše padce vrednosti so beležili poleti, a so indeksi razvitega sveta do konca leta te izgube uspešno nadomestili. Z visoko 28,2-odstotno letno rastjo je prednjačil japonski indeks NIKKEI, sledila sta S&P500 in Euro Stoxx 50 s 24,2- oz. 19,2-odstotno rastjo. Slovenski indeks SBI je dosegel podobno, 19,8-odstotno rast. Slabše so se odrezali indeksi razvijajočih se trgov, tako je imel npr. kitajski indeks Hang Seng izgubo v višini 13,8 odstotka.

Upravljanje sklada je bilo v letu 2023, skladno s skupnimi cilji naložbene politike, usmerjeno predvsem v dolgoročno rast premoženja kritnega sklada TRIGLAV PDPZ – drzni. Sklad naložbene cilje dosega z visoko stopnjo mednarodne in sektorske razpršitve naložb predvsem v prvovrstne delnice podjetij z izgrajeno strategijo razvoja in potencialom dolgoročne rasti. Del sredstev kritnega sklada je lahko naložen tudi v dolžniške vrednostne papirje, instrumente denarnega trga in druge naložbe.

Struktura finančnih naložb je bila v letu 2023 usmerjena v mednarodne in sektorsko razpršene delniške naložbe skladno z strateško alokacijo sredstev kritnega sklada.

V okviru strukture finančnih naložb po skupinah naložb se je v primerjavi z letom 2022 delež naložb v lastniške vrednostne papirje zvišal za 0,3 odstotne točke na 99,5 odstotka, delež v dolžniške vrednostne papirje pa znižal iz 0,8 odstotka na 0,5 odstotka.

Dosežena donosnost sklada (po odštetju upravljalvske provizije in stroškov) je v letu 2023 znašala 21,01 odstotka.

Dosežena donosnost kritnega sklada (po odštetju upravljalvske provizije)

	Dosežena četrletna in letna donosnost sklada v %				
	1. četrletje	2. četrletje	3. četrletje	4. četrletje	Letna
Leto 2023	7,20%	6,90%	-2,25%	8,03%	21,01%
Leto 2022	-4,43%	-8,25%	0,05%	0,72%	-11,64%

Vrednost enote premoženja kritnega sklada

	1. 1. 2023	31. 12. 2023
VEP (v EUR)	18,33	22,18
Donos (v %)		21,01%

Dosežena donosnost sklada je predvsem posledica donosov iz naslova lastniških vrednostnih papirjev, nihanje v donosnostih med posameznimi četrletji pa posledica nihanj v cenah le-teh.

4 AKTIVNOSTI UPRAVLJAVCA KRITNEGA SKLADA V POSLOVNEM LETU TER UČINKOV SPREMEMB V POGOJIH IN OKOLJU DELOVANJA KRITNEGA SKLADA

Zavarovalnica Triglav, d.d., je tudi v preteklem letu izvajala naložbeno politiko življenjskega cikla v okviru Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ, med katerimi je tudi kritni sklad TRIGLAV PDPZ – drzni. V okviru kritnega sklada TRIGLAV PDPZ – drzni je izvajala tako pokojninske načrte kolektivnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja z oznakami PN-ZT-01, PN-ZT-03 in PN-ZT-05 kot tudi pokojninske načrte individualnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja z oznakami PN-ZT-02, PN-ZT-04 in PN-ZT-06. V preteklem poslovnem letu pokojninski načrti niso bili spremenjeni. Pravila upravljanja pa so bila spremenjena z odločbo Agencije za zavarovalni nadzor.

V skladu z določili prvega odstavka 293. in 294. člena ZPIZ-2 se je sestal Odbor pokojninskega sklada In obravnaval letno poročilo sklada ter na seji odbora dne 19. 3. 2024 podal mnenje, ki je sestavni del tega letnega poročila.

V letu 2020 je Zavarovalnica Triglav, d.d. zaradi usklajevanja z zakonodajo (predvsem ZPIZ-2G novelo, idr.) pri MDDSZ vložila predlog spremembe pokojninskih načrtov ter pri AZN predlog sprememb pravil upravljanja ter naložbenih politik kritnih skladov, ki sestavljajo Skupino kritnih skladov Triglav PDPZ. Dne 31. 3. 2021 Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve odobrilo spremembe vseh prej navedenih pokojninskih načrtov, ki so začele veljati s 1. 7. 2021. Dne 29. 9. 2021 je Agencija za zavarovalni nadzor izdala soglasje k spremembam Pravil upravljanja Skupine kritnih skladov Triglav PDPZ, ki so se pričela uporabljati s 1. 1. 2022. S tem datumom se lahko v PDPZ vključujejo samo še zaposleni pri poslovnih subjektih, ki so z upravljavcem do 31. 12. 2021 sklenili pogodbo o financiranju pokojninskega načrta kolektivnega PDPZ po prej navedenih pokojninskih načrtih. Naložbena politika življenjskega cikla pa se od 1. 1. 2022 dalje izvaja v okviru enakih kritnih skladov, pri čemer pa so starostne meje le-teh drugačne, in sicer: Kritni sklad TRIGLAV PDPZ – drzni je po novem namenjen ciljni skupini članov, starih do 50 let, kritni sklad TRIGLAV PDPZ – zmerni je po novem namenjen ciljni skupini članov, starih od vključno 50

let do 60 let, kritni sklad TRIGLAV PDPZ – zajamčeni pa je po novem namenjen ciljni skupini članov, starih od vključno 60 let dalje. V letu 2022 je Zavarovalnica Triglav vložila zahtevo za spremembo pravil upravljanja h kateri je AZN podala soglasje z odločbo št. 40102-206/2022-2 dne 21. 12. 2022. Spremenjena pravila upravljanja bodo objavljena na spletni strani zavarovalnice in se bodo začela uporabljati od 1. 2. 2023 dalje.

5 ČLANSTVO KRITNEGA SKLADA

Število članov kritnega sklada po spolu in starostnem razredu na prvi in zadnji dan leta 2023

		Starostni razred						
Spol		[20,25)	[25,30)	[30,35)	[35,40)	[40,45)	[45,50)	Skupaj
31. 12. 2023	Moški	336	1.091	1.294	1.326	1.380	718	6.154
	Ženski	87	488	748	868	880	426	3.497
	Skupaj	423	1.579	2.042	2.194	2.260	1.144	9.651
1. 1. 2023	Moški	348	980	1.236	1.203	1.326	344	5.446
	Ženski	70	470	707	745	811	229	3.033
	Skupaj	418	1.450	1.943	1.948	2.137	573	8.479

Število članov kritnega sklada, ki so zadržali pravice iz vplačanih sredstev na svojem osebnem računu na zadnji dan leta 2023 je bilo 3.107.

Število novih članov ter število rednih in izrednih prenehanj članstva v kritnem skladu v letu 2023¹

	Število	Znesek (v EUR)
Število novih članov	1.253	
Redna prenehanja	1	15.263
Izredna prenehanja	6	25.138
Prenosi na drugega izvajalca	25	94.210
Prenosi znotraj skupine kritnih skladov	-49	-93.696

V letu 2023 je 25 članov preneslo svoja sredstva na drugega izvajalca. Iz naslova prehodov znotraj Skupine kritnih skladov Triglav PDPZ je v kritni sklad TRIGLAV PDPZ – drzni svoja sredstva preneslo za 49 članov manj kot pa jih je iz tega sklada preneslo v preostala kritna sklada. Neto vrednost prenešenih sredstev iz kritnega sklada TRIGLAV PDPZ – drzni v druga kritna sklada Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ je v letu 2023 znašala -93,7 tisoč evrov.

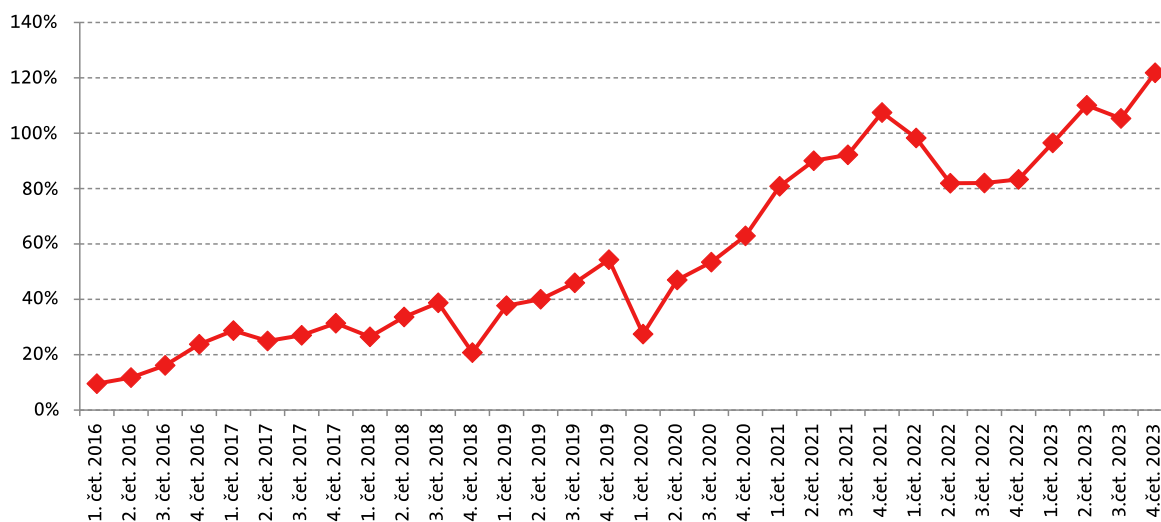
¹ Znesek izrednih prenehanj je likvidiran znesek in ne vključuje izstopnih stroškov ter dvigov po ZPIZ 1. Pri rednem prenehanju zavarovanja gre za preoblikovanje v zavarovanje doživljenjske pokojninske rente. Prenosi znotraj sklada Skupine kritnih skladov Triglav PDPZ so prikazani v neto vrednostih.

6 POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA

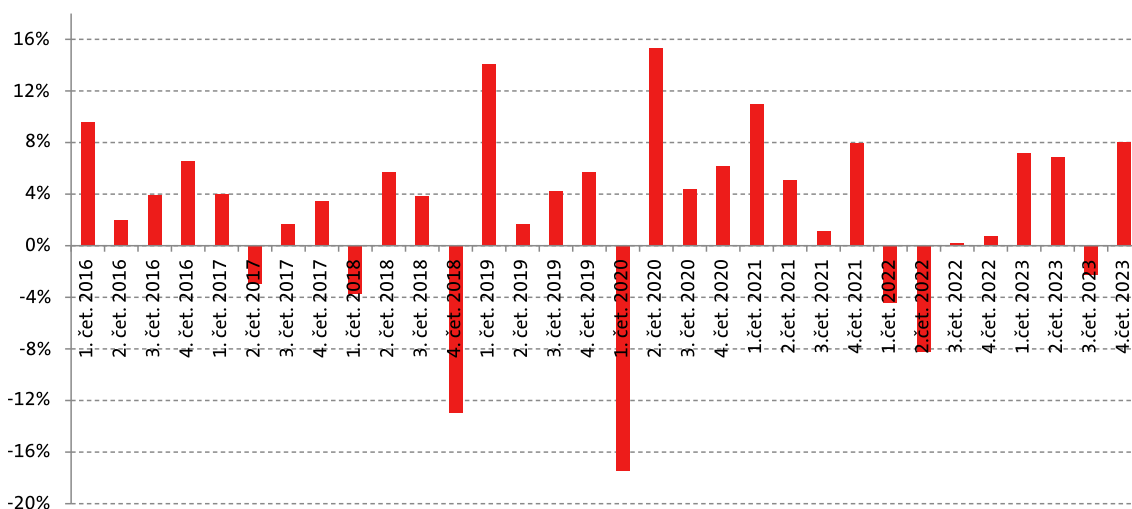
6.1 Donosnost kritnega sklada

Pri kritnem skladu TRIGLAV PDPZ – drzni naložbeno tveganje v celoti prevzema član. V letu 2023 so kritni skladi Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ poslovali pozitivno. Kritni sklad TRIGLAV PDPZ – drzni je v letu 2023 izkazal donosnost v višini 21,01 odstotka.

Dosežena kumulativna donosnost kritnega sklada od leta 2016 do konca leta 2023

Dejanska donosnost kritnega sklada po posameznih kvartalih od leta 2016 do konca leta 2023

6.2 Stroški in provizije, do katerih je upravičen upravljavec kritnega sklada

V skladu s Pravili upravljanja Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ so se v letu 2023 obračunavali vstopni stroški v povprečni višini 1,5 odstotka od plačane zavarovalne premije, izstopni stroški v višini 1,0 odstotka od višine sredstev na osebnih računih članov v trenutku

prekinitve zavarovanja, upravljavška provizija v višini 1,0 odstotka od povprečne čiste vrednosti sredstev v upravljanju ter letna provizija skrbnika za opravljanje skrbniških storitev v višini 0,04 odstotka povprečne letne čiste vrednosti sredstev kritnega sklada TRIGLAV PDPZ – drzni. Upravljavca, skladno s pravili upravljanja, iz sredstev kritnega sklada obračuna tudi ostale stroške storitev upravljanja kritnega sklada, kot so: drugi stroški v zvezi z opravljanjem skrbniških storitev, stroški, povezani s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja kritnih skladov, stroški plačilnega prometa, stroški revidiranja, stroški obveščanja članov in drugi stroški, navedeni v pravilih upravljanja.

7 POSLOVNI IZID KRITNEGA SKLADA

Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem je v letu 2023 znašal 5,3 milijona evrov, kar je 7,8 milijona evrov več kot leta 2022.

Finančni prihodki so znašali 7,0 milijonov evrov in so bili za 186 odstotkov višji kot leta 2022. Največji 80,8-strukturni delež finančnih prihodkov so predstavljali prevrednotovalni finančni prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida, ki so v letu 2023 znašali 5,6 milijona evrov. Sledili so prihodki iz naslova dobičkov pri odtujitvi finančnih naložb v višini 718,0 tisoč evrov ter prihodki od dividend v višini 491,5 tisoč evrov. V okviru drugih finančnih prihodkov je bila večina iz naslova pozitivnih tečajnih razlik.

Finančni odhodki so znašali 1,4 milijona evrov. Največji delež finančnih odhodkov so predstavljali drugi finančni odhodki iz naslova negativnih tečajnih razlik, ki so v letu 2023 znašali 763,4 tisoč evrov. Sledili so prevrednotovalni finančni odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida v višini 383,9 tisoč evrov.

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada so znašali 298,8 tisoč evrov (indeks 134). Največji, 94,5-odstotni delež obračunanih stroškov upravljavca so predstavljale provizije za upravljanje, ki so v letu 2023 znašale 282,3 tisoč evrov.

Izkaz poslovnega izida

	v EUR		
	2023	2022	Indeks
I. Finančni prihodki	6.980.734	2.440.762	286
Prihodki od dividend in deležev	491.485	364.021	135
Prihodki od obresti	8.400	8.400	100
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb	717.963	338.475	212
Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	5.643.490	839.778	672
Drugi finančni prihodki	119.395	890.088	13
II. Prihodki od naložbenja nepremičnin	0	0	
III. Finančni odhodki	-1.407.430	-4.760.898	30
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	-260.083	-579.758	45
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	-383.920	-3.996.614	10
Drugi finančni odhodki	-763.427	-184.526	414
IV. Odhodki naložbenih nepremičnin	0	0	
V. Rezultat iz naložbenja (I+II+III+IV)	5.573.304	-2.320.136	
VI. Prihodki iz vplačil upravljalca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa	0	0	
VII. Drugi prihodki	0	0	
VIII. Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	-298.798	-222.768	134
Provizija za upravljanje	-282.286	-208.449	135
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	-7.622	-5.628	135
Odhodki v zvezi z revidiranjem	-1.599	-432	370
Odhodki v zvezi z obveščanjem članov kritnega sklada	-2.148	-1.403	153
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	-5.143	-6.856	75
IX. Drugi odhodki	0	0	
X. Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem (V+VI+VII+VIII+IX)	5.274.506	-2.542.904	

Na posamezne postavke čistega poslovnega izida namenjenega zavarovancem vplivajo tudi nekatere postavke, ki niso vključene v tabeli, ki prikazuje izkaz poslovnega izida: vplačila in izplačila premij, obračunani vstopni in izstopni stroški upravljalca ter sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij.

V kritni sklad je bilo v letu 2023 vplačanih za 5,9 milijona evrov vplačil oziroma premij, kar je za 20 odstotkov več kot v predhodnem letu. Dodatno je bilo 221,1 tisoč evrov premije prenesene od drugih izvajalcev. Iz naslova kolektivnih dodatnih pokojninskih zavarovanj je bilo vplačanih ali prenesenih od drugih izvajalcev za 5,9 milijona evrov in iz naslova individualnih dodatnih pokojninskih zavarovanj za 249,3 tisoč evrov premije. Obračunani vstopni stroški so znašali 88,2 tisoč evrov.

Odhodki iz naslova izplačil odkupnih vrednosti so v letu 2023 znašali 25,8 tisoč evrov (indeks 104), in sicer v večini zaradi izstopa iz zavarovanja. Prenosov sredstev kritnega sklada na drugega izvajalca je bilo za 94,2 tisoč evrov. Obračunani izstopni stroški so znašali 227 evrov.

8 FINANČNI POLOŽAJ KRITNEGA SKLADA

Kritni sklad je na dan 31. 12. 2023 izkazoval bilančno vsoto v višini 34,2 milijona evrov (indeks 149).

Finančne naložbe so bile na zadnji dan leta 2023 izkazane v višini 33,2 milijona evrov in so v strukturi vseh sredstev predstavljale 97,1-odstotni delež. Struktura naložb je bila v letu 2023 usmerjena v mednarodne in sektorsko razpršene delniške naložbe skladno s strateško alokacijo sredstev kritnega sklada.

Denarna sredstva in denarni ustrezniki so konec leta 2023 znašali 52,0 tisoč evrov in terjatve 955,3 tisoč evrov.

Med viri sredstev so zavarovalno-tehnične rezervacije kritnega sklada na zadnji dan leta 2023 dosegle 34,2 milijona evrov. Njihov delež v bilančni vsoti je v letu 2023 ohranil na približno enaki ravni.

Poslovne in druge obveznosti so na dan 31. 12. 2023 znašale 64,2 tisoč evrov in sicer iz naslova obveznosti do upravljalca kritnega sklada ter obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada.

Izkaz finančnega položaja

	v EUR		Indeks
	31.12.2023	31.12.2022	
I. SREDSTVA (od A do E)	34.238.393	22.930.374	149
A. Naložbene nepremičnine in druge stvarne pravice na nepremičninah	0	0	
B. Finančne naložbe	33.231.036	21.920.840	152
Merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:	33.231.036	21.920.840	152
- dolžniški vrednostni papirji	180.000	178.496	101
- lastniški vrednostni papirji	33.051.036	21.742.344	152
C. Terjatve	955.337	919.817	104
Druge terjatve	955.337	919.817	104
D. Denarna sredstva in denarni ustrezniki	52.019	89.717	58
E. Druga sredstva	0	0	
F. Zunajbilančna sredstva	0	0	
II. OBVEZNOSTI (od A do D)	34.238.393	22.930.373	149
A. Zavarovalno - tehnične rezervacije	34.174.144	22.897.307	149
Rezervacije za zavarovanja, kjer je premoženje kritnega sklada razdeljeno na enote (VEP), od tega:	34.174.144	22.897.307	149
- presežek iz prevrednotenja	0	0	
B. Finančne obveznosti	0	0	
C. Poslovne obveznosti	46.004	31.611	146
Obveznosti do upravljalca kritnega sklada	41.701	29.809	140
Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada	4.303	1.802	239
D. Druge obveznosti	18.245	1.455	1.254
F. Zunajbilančne obveznosti	0	0	

9 POMEMBNEJŠI DOGODKI PO ZAKLJUČKU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA IN PRIČAKOVANI RAZVOJ

V obdobju med koncem poročevalskega obdobja in datumom odobritve računovodskih izkazov ni bilo popravljalnih dogodkov, ki bi vplivali na izdelane računovodske izkaze kritnega sklada, ravno tako tudi ne pomembnih nepopravljalnih dogodkov.

10 IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA

10.1 Donosnost čistih sredstev kritnega sklada

	2023	2022
Čisti donos obračunskega obdobja (v EUR)	5.274.506	-2.542.904
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	28.730.050	21.263.401
Donosnost čistih sredstev kritnega sklada	18,4%	-12,0%

10.2 Kazalnik stroškov poslovanja

	2023	2022
Stroški poslovanja (v EUR)	298.798	222.768
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	28.730.050	21.263.401
Kazalnik stroškov poslovanja	1,0%	1,0%

10.3 Stroški poslovanja v % od vplačane premije²

	2023	2022
Stroški poslovanja (v EUR)	298.798	222.768
Vplačila oziroma premije (v EUR)	5.902.467	4.919.167
Stroški poslovanja v % od vplačane premije	5,1%	4,5%

10.4 Rast vplačane premije

	2023	2022
Vplačila oziroma premije v tekočem letu (v EUR)	5.902.467	4.919.167
Vplačila oziroma premije v preteklem letu (v EUR)	4.919.167	3.924.408
Rast vplačane premije (indeks)	120	125

10.5 Povprečna izplačana odkupna vrednost

	2023	2022
Obračunane odkupne vrednosti (v EUR)	25.754	24.744
Število obračunov odkupne vrednosti	6	6
Povprečna izplačana odkupna vrednost (v EUR)	4.292	4.124

² Vplačane premije brez upoštevanja prenosov od drugih izvajalcev.

Računovodsko poročilo

Kazalo:

I	IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA.....	21
II	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA.....	22
III	RAČUNOVODSKI IZKAZI	25
IV	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM.....	28
1	SPLOŠNO	28
1.1	Opis kritnega sklada.....	28
1.2	Organi upravljanja in nadzora.....	28
1.3	Podatki o upravljavcu kritnega sklada.....	28
1.4	Izjava o skladnosti	29
1.5	Podlaga za pripravo.....	29
1.6	Funkcijska in predstavitvena valuta	29
2	POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE.....	30
2.1	Spremembe računovodskih usmeritev	30
2.2	Finančna sredstva.....	30
2.3	Zavarovalno-tehnične rezervacije	35
2.4	Druge obveznosti.....	35
2.5	Zunajbilančna sredstva in obveznosti.....	36
2.6	Prihodki in odhodki od finančnih naložb.....	36
2.7	Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada.....	36
2.8	Merjenje pošteno vrednosti finančnih sredstev	37
2.9	Uporaba ocen in presoj	39
2.10	Novi in spremenjeni standardi s pojasnili	40
3	POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA	43
3.1	Izkaz pripisa dobička	43
3.2	Izkaz premoženja	44
3.3	Finančne naložbe	44
3.4	Ostala sredstva.....	45
3.5	Zavarovalno-tehnične rezervacije	46
3.6	Poslovne in druge obveznosti.....	47
3.7	Prikaz čiste vrednosti sredstev kritnega sklada	47
3.8	Prikaz finančnih sredstev po izdajateljih na 31. 12. 2023	48
4	POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA.....	48
4.1	Finančni prihodki	48

4.2	Finančni odhodki.....	48
4.3	Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem.....	49
5	HIERARHIJA POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH NALOŽB	50
5.1	Prikaz finančnih sredstev glede na nivo vrednotenja.....	50
6	DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU.....	50

I IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Uprava Zavarovalnice Triglav, d.d., ki je upravljavec Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ, potrjuje računovodske izkaze kritnega sklada TRIGLAV PDPZ – drzni za leto, končano 31. 12. 2023 in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom.

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da to predstavlja resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida skupine kritnih skladov za leto, končano 31. 12. 2023, v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) in Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov (Uradni list RS št. 79/13 in št. 12/2018).

Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Uprava tudi potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju kritnega sklada ter v skladu z veljavno zakonodajo.

Uprava potrjuje, da je v poslovno poročilo vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja kritnega sklada ter njegovega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je kritni sklad izpostavljen.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Andrej Slapar
predsednik Uprave

Uroš Ivanc
član Uprave

Tadej Čoroli
član Uprave

Marica Makoter
članica Uprave

Blaž Jakič
član Uprave

Ljubljana, 12. marec 2024

II POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Namenjeno zavarovancem Kritnega sklada Triglav PDPZ - drzni

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze Kritnega sklada Triglav PDPZ - drzni (v nadaljevanju 'kritni sklad'), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2023, in izkaz poslovnega izida za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč pomembne informacije o računovodskih usmeritvah.

Po našem mnenju so priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju 'ZPIZ-2') in Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov (v nadaljevanju 'Sklep').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od kritnega sklada in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen Mnenja Odbora pokojninskega sklada, ki bo na voljo kasneje.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

Ime Deloitte se nanaša na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: organizacija Deloitte). DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga drugimi ne morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/s/about.

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štiri od petih najvišje uvrščenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih organizacija Deloitte) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 312.000 Deloittovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija), članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovarja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 160 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID SI: za DDV: S162560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2024. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja kritnega sklada in njegovega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства in pristojnih za upravljanje kritnega sklada za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z ZPIZ-2 in Sklepom in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov kritnega sklada odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство kritni sklad likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja kritnega sklada.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter veljajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ta tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol kritnega sklada.
- Ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo posloводство.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost kritnega sklada, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot

podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.

- Ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah, vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med našo revizijo.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 12. marec 2024

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

III RAČUNOVODSKI IZKAZI³

A. IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

		v EUR	
	Pojasnila	31. 12. 2023	31. 12. 2022
I. SREDSTVA (od A do E)		34.238.393	22.930.374
A. Naložbene nepremičnine in druge stvarne pravice na nepremičninah		0	0
1. Naložbene nepremičnine		0	0
2. Druge stvarne pravice na nepremičninah		0	0
B. Finančne naložbe	3.3	33.231.036	21.920.840
1. merjene po odplačni vrednosti, od tega:		0	0
- posojila in depoziti		0	0
- dolžniški vrednostni papirji		0	0
2. merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, od tega:		0	0
- dolžniški vrednostni papirji		0	0
- lastniški vrednostni papirji		0	0
3. merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:		33.231.036	21.920.840
- dolžniški vrednostni papirji		180.000	178.496
- lastniški vrednostni papirji		33.051.036	21.742.344
C. Terjatve	3.4	955.337	919.817
1. Terjatve do upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa		0	0
2. Druge terjatve		955.337	919.817
D. Denarna sredstva in denarni ustrezniki	3.4	52.019	89.717
E. Druga sredstva		0	0
F. Zunajbilančna sredstva		0	0
1. Iz naslova izvedenih finančnih instrumentov		0	0
2. Druga zunajbilančna sredstva		0	0
II. OBVEZNOSTI (od A do D)		34.238.393	22.930.374
A. Zavarovalno - tehnične rezervacije	3.5	34.174.144	22.897.307
1. Matematične rezervacije za vplačane čiste premije		0	0
2. Matematične rezervacije za pripisan donos kritnega sklada, od tega:		0	0
- presežek iz prevrednotenja		0	0
3. Rezervacije za zavarovanja, kjer je premoženje kritnega sklada razdeljeno na enote (VEP), od tega:		34.174.144	22.897.307
- presežek iz prevrednotenja		0	0
B. Finančne obveznosti		0	0
C. Poslovne obveznosti	3.6	46.004	31.611
1. Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov		0	0
2. Obveznosti do upravljalca kritnega sklada		41.701	29.809
3. Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada		4.303	1.802
4. Druge poslovne obveznosti		0	0
D. Druge obveznosti	3.6	18.245	1.456
F. Zunajbilančne obveznosti		0	0
1. Iz naslova izvedenih finančnih instrumentov		0	0
2. Iz naslova danih jamstev		0	0
3. Druge zunajbilančne obveznosti		0	0

³ Pojasnila na straneh od 27 do 47 so sestavni del računovodskih izkazov. Po Sklepu o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupino kritnih skladov so sestavni del računovodskih izkazov tudi izkaz pripisa dobička in izkaz premoženja. Zaradi skladnosti letnega poročila z MSRP sta navedena izkaza prikazana v točki 3.1 in 3.2.

B. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

		v EUR	
	Pojasnila	2023	2022
I. Finančni prihodki	4.1	6.980.734	2.440.762
1. Prihodki od dividend in deležev		491.485	364.021
2. Prihodki od obresti		8.400	8.400
3. Dobički pri odtujitvi finančnih naložb		717.963	338.475
4. Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		5.643.490	839.778
5. Drugi finančni prihodki		119.395	890.088
II. Prihodki od naložbenja nepremičnin		0	0
1. Prihodki od oddajanja naložbenih nepremičnin v najem		0	0
2. Dobički pri odtujitvi naložbenih nepremičnin		0	0
3. Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		0	0
III. Finančni odhodki	4.2	1.407.430	4.760.898
1. Odhodki za obresti		0	0
2. Izgube pri odtujitvi finančnih naložb		260.083	579.758
3. Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		383.920	3.996.614
4. Drugi finančni odhodki		763.427	184.526
IV. Odhodki naložbenih nepremičnin		0	0
1. Odhodki v zvezi z upravljanjem in oddajanjem naložbenih nepremičnin		0	0
2. Izgube pri odtujitvi naložbenih nepremičnin		0	0
3. Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti naložbenih nepremičnin, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		0	0
V. Rezultat iz naložbenja (I. + II. - III. - IV.)		5.573.304	-2.320.136
VI. Prihodki iz vplačil upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa		0	0
VII. Drugi prihodki		0	0
VIII. Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	4.3	298.798	222.768
1. Provizija za upravljanje		282.286	208.449
2. Odhodki v zvezi z banko skrbnico		7.622	5.628
3. Odhodki v zvezi z revidiranjem		1.599	432
4. Odhodki v zvezi z obveščanjem članov kritnega sklada		2.148	1.403
5. Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev		0	0
6. Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad		5.143	6.856
IX. Drugi odhodki		0	0
X. Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem (V. + VI. + VII. - VIII. - IX.)		5.274.506	-2.542.904

C. IZKAZ DENARNIH TOKOV⁴

		v EUR	
	Pojasnila	2023	2022
I. Prejemki od vplačil premij članov kritnega sklada		6.070.061	5.204.225
II. Izdatki iz naslova rednih in izrednih izplačil odkupne vrednosti premoženja in drugih pravic članov		115.661	108.753
III. Prejemki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:		273.202	1.191.787
1. iz drugega kritnega sklada v isti skupini kritnih skladov		273.202	1.191.787
2. iz drugega kritnega sklada, ki izvaja drug pokojninski načrt, znotraj istega upravljavca oziroma gospodarske družbe		0	0
3. iz drugega kritnega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec oziroma gospodarska družba		0	0
IV. Izdatki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:		123.131	1.423.645
1. na drug kritni sklad v isti skupini kritnih skladov		115.500	1.423.645
2. na drug kritni sklad, ki izvaja drug pokojninski načrt, znotraj istega upravljavca oziroma gospodarske družbe		7.632	0
3. na drug kritni sklad, ki ga upravlja drug upravljavec oziroma gospodarska družba		0	0
V. Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja (I. – II. + III. - IV.)		6.104.471	4.863.614
VI. Prejemki od upravljavca, iz naslova nedoseganja zajamčenega donosa, v skladu s pokojninskim načrtom		0	0
VII. Prejemki pri prodaji finančnih naložb		12.552.808	12.002.097
VIII. Izdatki pri nakupu finančnih naložb		18.794.321	17.057.866
IX. Prejemki pri prodaji naložbenih nepremičnin		0	0
X. Izdatki pri nakupu naložbenih nepremičnin		0	0
XI. Drugi prejemki od finančnih naložb in naložbenih nepremičnin (prejete najemnine, obresti, dividende in podobno)		509.290	339.527
XII. Izdatki za plačilo drugih obveznosti		409.945	270.510
XIII. Presežek prejemkov (izdatkov) pri upravljanju premoženja (VI. + VII. - VIII. + IX. - X. + XI. - XII.)		-6.142.168	-4.986.752
XIV. Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja in pri upravljanju premoženja (V. + XIII.)		-37.698	-123.138
XV. Začetno stanje denarnih sredstev kritnega sklada	3.4	89.717	212.854
XVI. Končno stanje denarnih sredstev kritnega sklada (XIV. + XV.)	3.4	52.019	89.717

⁴ Pri sestavi izkaza denarnih tokov je uporabljena neposredna metoda.

IV POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

1 SPLOŠNO

1.1 Opis kritnega sklada

V skladu z Zakonom o zavarovalništvu ima Zavarovalnica Triglav, d.d. (v nadaljevanju lahko tudi »Zavarovalnica«) dovoljenje za opravljanje poslov v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj. V okviru teh zavarovanj sklepa tudi dodatna kolektivna in individualna prostovoljna pokojninska zavarovanja na osnovi odobrenih pokojninskih načrtov. Tovrstna zavarovanja so oblike zavarovanja z namenom, da se zavarovancem ob dopolnitvi določene starosti ali v drugih primerih, določenih s pokojninskim načrtom, zagotovi pravica do dodatne pokojnine ali druge pravice, določene z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Zavarovalnica mora za tovrstna zavarovanja oblikovati kritne sklade.

Kritni sklad TRIGLAV PDPZ – drzni (v nadaljevanju tudi kritni sklad) je eden izmed treh kritnih skladov Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ, v okviru katerih Zavarovalnica Triglav, d.d., od 1. 1. 2016 izvaja naložbeno politiko življenjskega cikla. Namenjen je starostni skupini članov do 45 let. Osnovni cilj tega kritnega sklada je doseganje dolgoročne rasti premoženja kritnega sklada z globalno usmeritvijo naložb. Kritni sklad bo naložbene cilje dosegal z visoko stopnjo mednarodne in sektorske razpršitve naložb predvsem v prvovrstne lastniške finančne instrumente podjetij z izgrajeno strategijo razvoja in potencialom dolgoročne rasti brez sektorskih, regijskih ali valutnih omejitev.

Posamezni pokojninski načrti in naložbene politike kritnih skladov so dostopni na sedežu družbe in na spletni strani www.triglav.si.

1.2 Organi upravljanja in nadzora

Upravljavec kritnega sklada je Zavarovalnica Triglav, d.d., pooblaščenec za izvajanje določenih poslov pa družba Triglav Skladi, družba za upravljanje, d. o. o., medtem ko je NKBM, d.d., Maribor, skrbnik tega sklada. Člani odbora pokojninskega sklada so:

- Marko Fatur, predstavnik članov,
- Erika Logar, predstavnica članov,
- Mira Lah, predstavnica delodajalcev,
- Nena Hribar, predstavnik članov,
- Darinka Kordelc, predstavnik delodajalcev.

Letno poročilo kritnega sklada sprejme in potrdi Uprava Zavarovalnice Triglav, d.d. Uprava Zavarovalnice je odobrila izdajo revidiranega letnega poročila kritnega sklada 12. 3. 2024. Poročilo se lahko pridobi na sedežu Zavarovalnice in na njenih spletnih straneh.

1.3 Podatki o upravljavcu kritnega sklada

Upravljanje premoženja kritnega sklada izvaja po pooblastilu družba Triglav Skladi, družba za upravljanje, d.o.o. Triglav Skladi je družba z omejeno odgovornostjo, s sedežem v Republiki Sloveniji, na Slovenski cesti 54, 1000 Ljubljana. Lastnica družbe je Zavarovalnica Triglav, d.d. Več podatkov o družbi Triglav skladi, d.o.o., je mogoče dobiti na njenih spletnih straneh (www.triglavskladi.si).

1.4 Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi kritnega sklada so sestavljeni v skladu z Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov objavljajem v UL RS, št. 79/13, 12/18 (v nadaljevanju »Sklep«), Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju »MSRP«), Zakonom o zavarovalništvu (v nadaljevanju »ZZavar-1«), in Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju »ZPIZ-2«).

1.5 Podlaga za pripravo

Premoženje kritnega sklada se upravlja ločeno od premoženja ostalih kritnih skladov in ločeno od ostalega premoženja Zavarovalnice. Sredstva iz premoženja kritnega sklada lahko Zavarovalnica črpa samo za izpolnjevanje pogodbenih obveznosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Računovodski izkazi so pripravljani ob predpostavki časovne neomejenosti delovanja kritnega sklada. Računovodski izkazi predstavljajo ločene računovodske izkaze kritnega sklada, ki so pripravljani na podlagi izvirnih vrednosti, razen pri finančnih naložbah, pripoznanih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida in finančnih sredstev, pripoznanih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, kjer je upoštevana poštena vrednost.

Pri pripravi izkaza finančnega položaja se posamezne postavke sredstev in obveznosti razvršča po skupinah, in sicer glede na njihovo naravo in v vrstnem redu njihove udenarljivosti oziroma zapadlosti v plačilo. V dodatnih razkritjih so predstavljena kratkoročna in nekratkoročna sredstva ter kratkoročne in nekratkoročne obveznosti kot ločene postavke, odvisno od tega, ali se pričakuje, da bodo plačani ali poravnani v največ dvanajstih mesecih po datumu izkaza finančnega položaja (kratkoročna) ali v več kakor dvanajstih mesecih po datumu izkaza finančnega položaja (nekratkoročna).

Finančna sredstva in obveznosti so v izkazu finančnega položaja pobotana samo v primeru, ko za to obstajata pravna pravica in namen neto poravnave ali istočasna realizacija sredstva ter poravnava obveznosti. Prihodki in odhodki niso pobotani v izkazu poslovnega izida, razen če tako določajo standardi, pojasnila ali je to podrobno opredeljeno v računovodskih politikah kritnega sklada.

1.6 Funkcijska in predstavitevna valuta

Postavke, prikazane v računovodskih izkazih, se merijo v valuti izvirnega gospodarskega okolja, v katerem kritni sklad posluje. Računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, ki so funkcijska in predstavitevna valuta kritnega sklada. Zneski v računovodskih izkazih in razkritjih so zaokroženi na 1 evro.

Transakcije v tuji valuti se pretvorijo v funkcijsko valuto na dan posla po tečaju iz referenčne tečajne liste Evropske centralne banke, ki ga objavlja Banka Slovenije. Tečajne razlike, ki nastanejo pri poravnavi takšnih transakcij in pri prevedbi denarnih postavk, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Tečajne razlike, ki izvirajo iz spremembe odplačne vrednosti monetarnih postavk v tuji valuti, razvrščenih v skupino finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Tečajne razlike, ki nastajajo pri nedenarnih postavkah, kot so lastniški instrumenti, razvrščeni v skupino finančnih instrumentov,

vrednotenih po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida, se prikažejo v izkazu poslovnega izida.

2 POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

2.1 Spremembe računovodskih usmeritev

Pomembne spremembe računovodskih usmeritev se nanašajo na začetek uporabe dveh novih računovodskih standardov; MSRP 17 in MSRP 9, ki se uporabljata od 1. 1. 2023 dalje.

S prehodom na MSRP 17 je bila izvedena ponovna presoja zavarovalnih in finančnih tveganj pokojninskih produktov v varčevalni fazi (prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja). Na podlagi ponovne presoje je bilo ugotovljeno, da ti produkti ne nosijo več pomembnega zavarovalnega tveganja. MSRP 9 nadomešča MRS 39 in velja za letna obdobja, ki se začnejo po 1. 1. 2018, pri čemer je uveljavila začasno oprostitev od uporabe MSRP 9 za letna obdobja pred 1. 1. 2023. Uvedba novega MSRP 9 s 1. 1. 2023 vpliva na razvrščanje, merjenje in razkrivanje postavk v računovodskih izkazih, ki se nanašajo na finančne naložbe.

Učinki prehoda niso pomembno vplivali na spremenjene računovodske usmeritve zato podatki za primerjalno leto niso prilagojeni.

2.2 Finančna sredstva

Finančna sredstva zajemajo finančne naložbe, poslovne in druge terjatve ter denarna sredstva in njihove ustrezne. Računovodske usmeritve za vsako od navedenih sredstev so predstavljene v nadaljevanju.

2.2.1 Finančne naložbe

Finančna naložba se ob začetnem pripoznanju izmeri po pošteni vrednosti. Začetni pripoznani vrednosti se prištejejo še stroški posla (nadomestila in odpravnine, plačane zastopnikom, svetovalcem, borznim posrednikom, dajatve borzi in druge davščine, povezane s prenosom), ki izhajajo neposredno iz nakupa ali izdaje finančne naložbe. To ne velja za finančne naložbe, ki so uvrščene v skupino naložb, izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ker se ti stroški v izkazu poslovnega izida pripoznajo neposredno ob nakupu.

Pri nakupu oz. prodaji finančne naložbe se upošteva datum trgovanja, razen za posojila in depozite, pri katerih se upošteva datum poravnave.

Ob začetnem pripoznanju je finančna naložba razvrščena v eno izmed naslednjih kategorij merjenja:

- Finančne naložbe, izmerjene po odplačni vrednosti (AC);
- Finančne naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (FVOCI);
- finančne naložbe izmerjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida (FVTPL).

Pri razvrstitvi finančne naložbe v posamezno kategorijo se upošteva poslovni model Upravljalca za upravljanje sredstev in značilnosti pogodbenih denarnih tokov posamezne finančne naložbe.

Finančne naložbe, izmerjene po odplačni vrednosti

Finančna naložba se lahko meri po odplačni vrednosti, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

- finančna naložba se poseduje z namenom zbiranja pogodbenih denarnih tokov, to je, spada v okvir poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov;
- pogodbeni denarni tokovi predstavljajo izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice.

Po začetnem pripoznanju se finančna naložba meri po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti in je predmet oslabitev. Prihodki iz obresti, dobički in izgube iz tečajnih razlik ter oslabitve se pripoznajo v poslovnem izidu. Prav tako se v poslovnem izidu pripozna dobiček ali izguba, ugotovljena ob odpravi pripoznanja.

Finančne naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

V kategorijo finančnih naložb, izmerjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, se uvrščajo dolžniški vrednostni papirji, ki izpolnjujejo naslednja pogoja in niso razvrščeni v katero izmed drugih kategorij:

- dolžniški vrednostni papir se poseduje z namenom zbiranja pogodbenih denarnih tokov in prodaje, to je, spada v okvir poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in prodajo;
- pogodbeni denarni tokovi predstavljajo izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice.

Po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa se merijo tudi finančne naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki niso namenjeni trgovanju in katere se ob začetnem pripoznanju nepreklicno označi kot merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa. To so predvsem naložbe, ki so dolgoročno tesno povezane s poslovno dejavnostjo Upravljalca ali pa gre za lastniške deleže podjetij s solidnim dividendnim donosom in pričakovanim dolgoročnim pozitivnim vplivom na rast. Namen posedovanja tovrstnih finančnih naložb je zbiranje dividendnih denarnih tokov.

Po začetnem pripoznanju se finančna naložba meri po pošteni vrednosti, brez odštetja stroškov posla, ki se utegnejo pojaviti ob prodaji ali drugačni odtujitvi. Če finančna naložba ne kotira na borzi, se poštena vrednost izmeri na podlagi zadnjih transakcijskih cen, če se tržne razmere od zadnjega posla niso pomembno spremenile, ali po modelu vrednotenja diskontiranja pričakovanih denarnih tokov. Kapitalski instrumenti, za katere cena na delujočem trgu ni objavljena in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, se izmerijo po modelu vrednotenja ali po nabavni vrednosti.

Prihodki iz obresti, izračunani z uporabo efektivne obrestne mere, prihodki od dividend, dobički in izgube iz tečajnih razlik ter pričakovane kreditne izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Drugi dobički in izgube se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu, dokler ni pripoznanje finančne naložbe odpravljeno.

Pri odpravi pripoznanja finančnih naložb v tej kategoriji, se nabrana izguba ali dobiček, ki je bil prej pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v izkaz poslovnega izida oziroma v preneseni poslovni izid, kadar gre za lastniške vrednostne papirje.

Finančne naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida

V kolikor finančna naložba ni merjena po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti skozi drugi vseobsegajoči donos, se meri po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Pri tem gre za naložbe, ki ne prestanejo testa primernosti denarnih tokov, lastniške vrednostne papirje, ki ne izpolnjujejo pogojev za merjenje po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ter vse finančne naložbe iz drugih poslovnih modelov, ki se upravljajo na podlagi poštene vrednosti ali so namenjena trgovanju.

Obresti, prihodki od dividend, učinki vrednotenja in učinki ob odpripoznanju finančne naložbe se pripoznajo v poslovnem izidu tekočega obdobja.

Prerazvrstitev finančnih naložb med skupinami

Finančne naložbe se po prvotnem pripoznanju ne prerazvrščajo. Izjema k temu pravilu je dovoljena oz. zahtevana le v primeru spremembe poslovnega modela Zavarovalnice, v okviru katerega so upravljane finančne naložbe. V redkih primerih prerazvrstitev se ta izvede prospektivno, od dneva prerazvrstitve dalje, ob čemer je dan prerazvrstitve določen kot prvi dan poročevalskega obdobja, ki sledi spremembi poslovnega modela.

Poslovni model

Zavarovalnica upravlja skupine finančnih naložb z namenom doseganja svojega poslovnega cilja, ki je opredeljen s poslovnim modelom. Le ta zato ni odvisen od namere poslovodstva za posamezen finančni instrument, pač pa na višji ravni združevanja. Zavarovalnica je namen poslovnega modela opredelila na osnovi:

- politike in ciljev za portfelj finančnih naložb ter delovanje teh politik v praksi;
- načina ocenjevanja in poročanja uspešnosti posameznega poslovnega modela in finančnih naložb znotraj posameznega poslovnega modela;
- tveganj, ki vplivajo na uspešnost poslovnega modela ter način upravljanja teh tveganj;
- preteklih podatkov o pogostosti, obsegu in časovni razporeditvi prodaj v preteklih obdobjih v primerljivih poslovnih modelih (v skladu z MRS 39) oz. pričakovani pogostost, vrednosti in času prodaj.

Ocena poslovnega modela temelji na utemeljeno pričakovanih scenarijih, brez upoštevanja najslabših možnih scenarijev in stresnih scenarijev.

Zavarovalnica finančne naložbe upravlja v okviru naslednjih poslovnih modelov:

- posedovanje finančnih naložb z namenom zbiranja pogodbenih denarnih tokov;
- posedovanje finančnih naložb z namenom zbiranja pogodbenih denarnih tokov in prodaje;
- posedovanje finančnih naložb z namenom prodaje.

Finančne naložbe v okviru poslovnega modela, katerega cilj je posedovanje sredstev z namenom zbiranja pogodbenih denarnih tokov, se posedujejo za potrebe ustvarjanja denarnih tokov s prejemanjem pogodbenih plačil v obdobju trajanja teh naložb. Finančne naložbe se praviloma držijo do dospelja, so pa tudi v tem poslovnem modelu dovoljene prodaje, ki so povezane s povečanjem kreditnega tveganja izdajatelja ali s koncentracijo tega tveganja. Dovoljene so tudi

prodaje blizu končne zapadlosti vrednostnega papirja ali prodaje zaradi izpolnjevanja likvidnostnih potreb po stresnem scenariju. Skladne s tem poslovnim modelom so prav tako druge prodaje, če so zanemarljivih vrednosti (tako posamično kot skupaj) ali če so občasne (lahko tudi večjih vrednosti). Zavarovalnica po tem poslovnem modelu upravlja:

- naložbe v posojila in depozite, s čimer upravlja vnaprej znane kratkoročne likvidnostne potrebe;
- sklope dolžniških vrednostnih papirjev, katerih stabilen donos, pripoznan v izkazu poslovnega izida, znižuje s finančnimi trgi nepovezan nasproten vpliv zavarovalnih obveznosti.

Namen finančnih naložb, upravljanih po poslovnem modelu, katerega cilj se dosega tako z zbiranjem pogodbenih denarnih tokov kot s prodajo finančnih naložb, je v primarni meri uskladitev trajanja finančnih sredstev s trajanjem obveznosti, ki se financirajo s temi sredstvi, upravljanje dolgoročnejših likvidnostnih potreb ter doseganje ciljnega nivoja donosa iz naslova obresti oziroma trgovanja.

Po drugih poslovnih modelih se upravljajo finančne naložbe s ciljem ustvarjanja denarnih tokov in donosa izključno s prodajo naložb. Nakupno prodajne odločitve se sprejemajo na podlagi poštenih vrednosti. Po tem poslovnem modelu se upravljajo tudi portfelji finančnih naložb, ki krijejo tiste zavarovalne obveznosti, katerih učinki vrednotenja se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Test pogodbenih denarnih tokov, s katerim se ugotavlja, ali so pogodbeni denarni tokovi zgolj plačila glavnice in obresti na neplačano glavnico (v nadaljevanju SPPI test)

V kategorijo finančnih naložb, izmerjenih po odplačni vrednosti (AC) ali v kategorijo finančnih naložb, izmerjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (FVOCI) se lahko razvrstijo le naložbe, katerih pogodbeni denarni tokovi so skladni s testom SPPI, kar pomeni, da predstavljajo izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice.

Glavnica predstavlja pošteno vrednost finančne naložbe ob začetnem pripoznanju, zmanjšano za poznejše spremembe, npr. zaradi odplačila. Obresti so opredeljene kot nadomestilo za časovno vrednost denarja, kreditno tveganje, povezano z neodplačano glavnico, in druga osnovna posojilna tveganja in stroške (likvidnostno tveganje, administrativni stroški) ter profitno maržo.

Zavarovalnica pri oceni pogoja, ali pogodbeni denarni tokovi predstavljajo izključno plačilo glavnice in obresti, presoja pogodbene značilnosti posamezne finančne naložbe. Ta ocena vključuje tudi presojo, ali finančna naložba vsebuje pogodbeno določila, ki lahko spremenijo čas in znesek pogodbenih denarnih tokov na način, da ta pogoj ne bi bil več izpolnjen. Pri tem se upošteva:

- možne dogodke, ki bi lahko spremenili čas in znesek pogodbenih denarnih tokov;
- možnost predčasnega odplačevanja oziroma podaljševanja časa odplačevanja;
- dejstva, ki omejujejo izplačilo denarnih tokov določenih sredstev (npr. podrejenost izplačil) in
- značilnosti, ki spremenijo pojmovanje časovne vrednosti denarja (npr. periodično usklajevanje obrestnih mer).

Zavarovalnica test SPPI izvaja v sklopu rednega naložbenega postopka.

2.2.2 Oslabitev finančnih sredstev

Skladno z računovodskim standardom MSRP 9 Zavarovalnica pripoznava kreditne izgube, ki so že nastale, ter tudi kreditne izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti.

Pričakovane kreditne izgube so z verjetnostjo tehtana ocena kreditnih izgub (tj. sedanja vrednost vseh izpadov denarnih tokov) v obdobju 12 mesecev po datumu poročanja (skupina 1) oziroma v pričakovanem obdobju trajanja finančne naložbe. Kreditna izguba je razlika med diskontiranimi pogodbenimi denarnimi tokovi in diskontiranimi pričakovanimi denarnimi tokovi, pri čemer se kot diskontni faktor uporablja efektivna obrestna mera.

Popravek vrednosti za pričakovane kreditne izgube se pripozna za vsa finančna sredstva, ki se ne merijo po poštenu vrednosti prek poslovnega izida.

Zavarovalnica ocenjevanje pričakovanih kreditnih izgub finančnih sredstev opravi vsaj enkrat letno, po stanju na zadnji dan obračunskega obdobja.

Model pričakovanih kreditnih izgub temelji na prehajanju finančnih sredstev med tremi skupinami oziroma stopnjami. Običajno finančna sredstva prehajajo od prve skupine proti tretji, možna pa je tudi vrnitev v predhodno skupino.

Ob začetnem pripoznanju se vsa finančna sredstva, razen tistih, ki so kreditno oslABLJENA že ob začetnem pripoznanju, razvrstijo v skupino 1 za katero se oblikujejo 12-mesečne pričakovane kreditne izgube. 12-mesečne pričakovane kreditne izgube predstavljajo tisti del vseživljenjskih pričakovanih kreditnih izgub, ki se nanašajo na možnost neplačila v naslednjih 12 mesecih po datumu poročanja ali v krajšem obdobju, če je preostala zapadlost finančnega sredstva krajša od enega leta. V skupini 1 se obrestni prihodki pripoznavajo z uporabo efektivne obrestne mere, ki se aplicira na celotno bruto vrednost finančnega sredstva (brez znižanja za oblikovane popravke vrednosti sredstev).

Ob kasnejšem merjenju se v skupino 2 vključijo tista finančna sredstva, pri katerih je po začetnem pripoznanju prišlo do pomembnega povečanja kreditnega tveganja, vendar sredstva še ne kažejo objektivnih znakov oslabitev. Za finančna sredstva v skupini 2 se oblikujejo vseživljenjske pričakovane kreditne izgube. Vseživljenjske pričakovane kreditne izgube predstavljajo pričakovane kreditne izgube, ki so posledica vseh možnih dogodkov neplačil v celotnem času trajanja finančnega sredstva. Zavarovalnica na podlagi kvalitativne analize, to je primerjave bonitetne ocene na datum poročanja in bonitetne ocene ob začetnem pripoznanju, določi, ali se je tveganje neplačila v času od začetnega pripoznanja znatno povečalo in zahteva prehod iz začetne skupine 1 v nižjo skupino 2. V skupini 2 se obrestni prihodki pripoznavajo z uporabo efektivne obrestne mere, ki se aplicira na celotno bruto vrednost finančnega sredstva (brez znižanja za oblikovane popravke vrednosti sredstev).

Finančna sredstva, ki niso kupljena ali izdana kot sredstva s poslabšano kreditno kvaliteto in na datum poročanja kažejo objektivne znake oslabitve, so vključena v skupino 3. Za takšna finančna sredstva se oblikujejo vseživljenjske pričakovane kreditne izgube. Obrestni prihodki sredstev v skupini 3 se pripoznavajo z uporabo efektivne obrestne mere, ki se aplicira na neto vrednost sredstva (upoštevaje znižanje za popravke vrednosti sredstev).

Splošni tristopenjski model oslabitev ne velja za finančna sredstva, ki so kreditno oslABLJENA že ob njihovem začetnem pripoznanju (POCI). Za taka sredstva se že ob začetnem pripoznanju evidentirajo vseživljenjske kreditne izgube, ki so vključene v oceno prihodnjih denarnih tokov ob izračunu efektivne obrestne mere, zato nimajo takojšnjega vpliva na izkaz poslovnega izida.

Obrestni prihodki teh naložb se obračunavajo na neto vrednost sredstva. Vse kasnejše spremembe v pričakovanih kreditnih izgubah se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot odhodek iz oslabitve oziroma prihodek iz odprave oslabitve.

Zavarovalnica uporablja enotno definicijo kreditnega dogodka ('default'). Šteje se, da je finančno sredstvo kreditno oslabiljeno, kadar pride do:

- neplačila kuponskih obresti ali glavnice zaradi nezmožnosti plačila;
- pričetka insolvenčnih postopkov.

Merjenje pričakovanih kreditnih izgub

Pričakovane kreditne izgube so enake zmnožku pričakovane verjetnosti neplačila (PD), pričakovane izgube v primeru neplačila (LGD) in pričakovane izpostavljenosti v trenutku neplačila (EAD). Zavarovalnica pri izračunu pričakovanih kreditnih izgub uporablja parametre tveganja (PD in LGD) iz zunanjih virov.

Parameter verjetnosti neplačila (PD) je določen na osnovi statističnih metod oz. kombinacije statističnih metod in strukturnega modela. Kot tak je časovno kalibriran; predstavlja trenutne razmere («point-in-time») ter vsebuje po mnenju udeležencev na finančnih trgih najverjetnejše prihodnje ekonomske okoliščine. V primeru, da podatek o verjetnosti neplačila iz zunanjih virov ni dosegljiv, je parameter pridobljen na podlagi internih modelov; uporabijo se parametri primerljivega poslovnega subjekta oz. na osnovi konsolidiranih finančnih izkazov izračun Altman Z- Score pretvorjen v bonitetno oceno.

Za določitev pričakovane izgube v primeru neplačila (LGD) se za kategorije izpostavljenosti do enot centralne ravni držav, centralnih bank, institucij regionalne ali lokalne ravni držav in do subjektov javnega sektorja, za katere podatek iz zunanjih virov ni dosegljiv, upoštevajo usmeritve Uredbe CRR (Uredba EU št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013, člen 161). Za kategorije izpostavljenosti do podjetij pa je uporabljena lastna ocena vrednosti izgube v višini med 63 in 65 odstotkov.

2.2.3 Terjatve

Terjatve vključujejo terjatve iz financiranja, terjatve do zbirnega kritnega sklada za plačano nenakazano premijo ter druge terjatve. Po začetnem pripoznanju se terjatve merijo po odplačni vrednosti.

2.2.4 Denarna sredstva in denarni ustrezniki

Denarna sredstva vključujejo denarna sredstva na računih v bankah in denarni ustrezniki kot so depoziti na odpoklic.

2.3 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Zavarovalno-tehnične rezervacije so določene v višini stanja na osebnih računih članov.

2.4 Druge obveznosti

Druge obveznosti se pripoznajo v izkazu finančnega položaja, kadar iz pogodbene obveznosti izhaja plačilo obveznosti. Druge obveznosti se izkazujejo po odplačni vrednosti.

2.5 Zunajbilančna sredstva in obveznosti

Zunajbilančna sredstva in obveznosti so pogojna sredstva in pogojne obveznosti. Za njih velja, da niso pripoznana kot sredstva in obveznosti v računovodskih izkazih, ker obstoj le-teh potrdi le pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, katere se v celoti ne obvladuje.

2.6 Prihodki in odhodki od finančnih naložb

Prihodki od finančnih naložb so obrestni prihodki, dividende, spremembe poštene vrednosti, dobički pri odtujitvi finančnih sredstev in drugi finančni prihodki. Odhodki od finančnih naložb so odhodki zaradi oslabitve naložb, izgube pri odtujitvah naložb in drugi odhodki naložb.

Obrestni prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen za finančna sredstva, razvrščena v skupino po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko so te odobrene za izplačilo.

Prihodki in odhodki zaradi spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev se nanašajo na rezultate kasnejšega merjenja poštene vrednosti finančnih sredstev, vrednotenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Dobički in izgube pri odtujitvi finančnih sredstev se nanašajo na odpravo pripoznanja finančnih sredstev, razen finančnih sredstev, vrednotenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Dobiček pomeni razliko med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in njegovo prodajno vrednostjo.

2.7 Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada

Med odhodke v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada je vključena provizija za upravljanje, odhodki v zvezi z banko skrbnico, odhodki v zvezi z revidiranjem in drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad PDPZ. Odhodki v zvezi z obveščanjem članov kritnega sklada in odhodki iz posredovanja pri nakupih in prodajah vrednostnih papirjev ne bremenijo kritnega sklada, temveč premoženje Zavarovalnice. Provizija za upravljanje se obračuna v odstotku od povprečne letne čiste vrednosti sredstev kritnega sklada. Upravljavska provizija se obračuna enkrat mesečno na obračunski dan v višini 1/12 letne provizije za upravljanje.

2.8 Merjenje poštene vrednosti finančnih sredstev

Poštena vrednost je cena, ki bi bila dosežena s prodajo sredstev ali s prenosom obveznosti v redni transakciji med udeleženci na trgu na datum izkaza finančnega položaja. Pri merjenju poštene vrednosti sredstev ali obveznosti se upošteva njihove značilnosti in predpostavlja, da se sredstvo ali obveznost izmenja v redni transakciji v trenutnih tržnih razmerah, na glavnem trgu ali na najugodnejšem trgu za ta sredstva ali obveznosti.

Po pošteni vrednosti se merijo finančna sredstva, razvrščena v skupino finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, ter tista, razvrščena v skupino finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa. Za finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti, se poštena vrednost razkriva.

Poštena vrednost finančnih instrumentov, s katerimi se trguje na organiziranih finančnih trgih, se določa na podlagi objavljenih cen na datum poročanja.

Če za finančni instrument ni delujočega trga, se pošteno vrednost ugotovi z različnimi tehnikami ocenjevanja vrednosti. Delujoči trg je trg, na katerem se izvajajo transakcije med udeleženci na trgu dovolj pogosto in v zadostnem obsegu, da se redno zagotavljajo informacije o cenah. Aktivnost trga, to je, ali je trg delujoč ali ne, se za posamezen finančni instrument določa glede na dostopne informacije in okoliščine. Faktorji, ki so pomembni pri oceni aktivnosti trga, so med drugimi: majhno število transakcij v določenem časovnem obdobju, velika volatilitnost kotiranih cen v določenem časovnem obdobju ali med različnimi vzdrževalci trga, visoka razlika v ceni med ponudbo in povpraševanjem, majhno število udeležencev na trgu (manj kot 4). Pomembno sodilo, ki vključuje vse prej naštet faktorje, za aktivnost vrednostnih papirjev je Bloomberg Valuation Service Score (BVAL). Nizke vrednosti kazalnika (pod 3) nakazujejo, da trg ni delujoč.

Pri ugotavljanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se uporabljajo metode vrednotenja po primerljivi pošteni vrednosti drugega instrumenta, ki ima podobne bistvene značilnosti, proučitev diskontiranih denarnih tokov in modeli za določanje cen opcij. Če obstaja metoda vrednotenja, ki jo udeleženci na trgu običajno uporabljajo za določanje cene instrumenta, in je njena zanesljivost pri oceni cen, dobljenih pri dejanskih tržnih poslih, dokazana, se uporabi to metodo. Uporabljene predpostavke in ocene vsebujejo določena tveganja glede njihove dejanske izpolnitve v prihodnosti. Da se to tveganje zmanjša, se uporabljene predpostavke in ocene preveri na različne načine (npr. primerjava predpostavk oziroma ocen s panogo, posameznimi tržnimi podjetji in podobno). Poleg tega se pri izračunu razpona ocene vrednosti posamezne naložbe izvede tudi analiza občutljivosti za ključne nosilce vrednosti (value drivers), kot so: čisti prihodki od prodaje, marža EBITDA, marža finančnega posredništva, donosnost portfelja finančnih naložb, operativni stroški na aktivo, stopnja rasti denarnega toka in diskontna stopnja. Pri metodi diskontiranega denarnega toka se uporabi ocenjene bodoče denarne tokove in diskontne stopnje, ki odražajo obrestne mere za primerljive instrumente.

Za potrebe razkrivanja načina ugotavljanja poštenih vrednosti sredstev in obveznosti je uporabljena hierarhija poštene vrednosti. Ta je določena glede na vložke v tehniki ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo pri merjenju poštene vrednosti.

- Vložki za nivo 1: neprilagojene kotirane cene na delujočih trgih po MSRP 13 za enaka sredstva ali obveznosti, do katerih lahko podjetje dostopa na datum merjenja. Prilagoditev kotiranih cen se lahko izvaja le izjemoma.
- Vložki za nivo 2: kotirane cene za podobna sredstva ali obveznosti na delujočih trgih, kotirane cene na nedelujočih trgih, nekotirane cene, ki jih je mogoče opazovati.
- Vložki za nivo 3: cene, ki niso dosegle standardov nivoja 1 in nivoja 2. Delež neopazovanih vložkov pri merjenju poštene vrednosti je znaten. Neopazovani vložki morajo izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

V nadaljevanju so prikazani tehnike ocenjevanja vrednosti in tržni vložki, uporabljeni za razvoj teh tehnik.

Vrsta finančnih naložb	Metoda ocenjevanja	Pomembnejši parametri	Uporabljena višina parametra	Hierarhija poštene vrednosti
ZUNANJI OCENJEVALCI (organizator trga)				
Dolžniški vrednostni papirji – sestavljeni	Stohastični model, mrežni model HW1f in HW2f	Krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilnost obrestnih mer, korelacijska matrika, volatilnost delniškega indeksa		Nivo 2
Dolžniški vrednostni papirji – sestavljeni z izpostavljenostjo delniškim trgom	Stohastični model	Krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilnost delniškega indeksa		Nivo 2
Izvedeni finančni instrumenti	Model Black-Scholes	Volatilnost indeksa		Nivo 2
BLOOMBERG BVAL				
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih institucij ter državni vrednostni papirji	Diskontiranje denarnih tokov po amortizacijskem načrtu	Krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije		Nivo 2
INTERNI OCENJEVALCI				
Državni dolžniški vrednostni papirji	Diskontiranje denarnih tokov po amortizacijskem načrtu	Krivulja obrestnih mer Republike Slovenije	Krivulja donosnosti izdajatelja Republika Slovenija (Bloomberg ID: I259 Currency); kreditni pribitki med 0 in 0,64 %	Nivo 2
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih institucij	Diskontiranje denarnih tokov po amortizacijskem načrtu	Krivulja obrestnih mer Republike Slovenije, kreditni pribitki izdajatelja	Krivulja donosnosti izdajatelja Republika Slovenija (Bloomberg ID: I259 Currency); kreditni pribitki med 2,75 in 6 %	Nivo 2
Alternativne naložbe	Na donosu zasnovan način	Diskontna stopnja, rast, premije in odbitki za tržljivost in obvladovanje	Razpon	Nivo 3
	Način tržnih primerjav	MVIC/EBITDA, EUR/m2,		
	Nabavnovrednostni način			

Poštena vrednost sredstev in obveznosti je prikazana v poglavju 5.

2.9 Uporaba ocen in presoje

Priprava računovodskih izkazov v skladu z MSRP zahteva uporabo ocen in predpostavk, ki vplivajo na vrednost poročenih sredstev in obveznosti na datum poročanja ter na višino prihodkov in odhodkov v poročevalskem obdobju. Čeprav so uporabljene ocene zasnovane na najboljšem poznavanju tekočih dogodkov in aktivnosti, se lahko dejanski rezultati razlikujejo od ocen.

Ocene in navedene predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, za katerega se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja obdobja, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je upravljavec kritnega sklada uporabil pri pripravi računovodskih izkazov, so:

- Presoja ustreznosti poslovnega modela pomembno vpliva na nadaljnje vrednotenje finančnih sredstev;
- Na vrednotenje finančnih sredstev pomembno vpliva tudi presoja, ali pogodbeni denarni tokovi posameznega inštrumenta predstavljajo izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice (SPPI test);
- Pomembna presoja je presoja oslabiljenosti finančnih sredstev, pri čemer je pomembna izbira kriterijev, po katerih se presoja, ali se je kreditno tveganje določene naložbe od časa njenega pripoznanja do časa vrednotenja pomembno spremenilo ter izbira modela za merjenje ECL oslabitev. Pomembna računovodska ocena se nanaša na izračun potrebne oslabitve na bilančni datum. Na višino potrebne slabitve vpliva predpostavka pričakovane verjetnosti neplačila (PD) in pričakovane izgube v primeru neplačila (LGD). Računovodske usmeritve so prikazane v poglavju 2.2.2.;
- Finančna sredstva se v računovodskih izkazih merijo po pošteni vrednosti ali pa se njihova poštena vrednost razkriva. Poštena vrednost finančnih sredstev predstavlja pomembno računovodsko oceno, kadar poštene vrednosti sredstev niso objavljene na borzi. Računovodske usmeritve so prikazane v poglavju 2.8.

2.10 Novi in spremenjeni standardi s pojasnili

Računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi računovodskih izkazov sklada, so enake kot pri pripravi za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2022. Izjema so na novo sprejeti oziroma spremenjeni standardi in pojasnila, ki so v veljavi za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2023 ali kasneje in so predstavljeni v nadaljevanju.

Spremembe obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem poročevalskem obdobju

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) in sprejela EU:

Novi MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe

UOMRS je novi standard objavil 18. maja 2017. S spremembami MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe, ki jih je UOMRS izdal 25. junija 2020, je bil datum začetka uporabe MSRP 17 preložen za dve leti, na letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje. Spremembe, izdane 25. junija 2020, so poleg tega uvedle poenostavitve in razlage nekaterih zahtev standarda in zagotovile dodatno pomoč pri prvi uporabi MSRP 17.

Novi MSRP 17 zahteva merjenje zavarovalnih obveznosti po trenutni vrednosti izpolnjevanja in prinaša enotnejšo metodo merjenja in predstavitev za vse zavarovalne pogodbe. Namen zahtev novega standarda je zagotoviti dosledno in na načelih temelječe obračunavanje zavarovalnih pogodb.

MSRP 17 nadomešča MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe in z njim povezana pojasnila.

Hkrati z novim MSRP 17 za zavarovalnice, ki so uveljavljale začasno oprostitev uporabe MSRP 9, v veljavo vstopa tudi ta standard.

Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov

Spremembe standarda je UOMRS izdal 12. februarja 2021. Obravnavajo razkritje računovodskih usmeritev in veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje.

Spremembe MRS 1 zahtevajo, da podjetja namesto svojih pomembnih računovodskih usmeritev razkrijejo svoje bistvene računovodske usmeritve. Vsebujejo napotke in primere za pomoč pripravljavcem pri odločanju, katere računovodske usmeritve naj razkrijejo v svojih računovodskih izkazih.

Spremembe MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake

Spremembe standarda, ki jih je UOMRS izdal 12. februarja 2021, veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje, in obravnavajo opredelitev računovodskih ocen.

Spremembe se osredotočajo na računovodske ocene in podajajo napotke, kako razlikovati med računovodskimi usmeritvami in računovodskimi ocenami.

Spremembe MRS 12 – Davek iz dobička

Spremembe standarda, ki jih je UOMRS izdal 6. maja 2021, veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje in obravnavajo odloženi davek v zvezi s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz posamezne transakcije.

V skladu s spremembami oprostitev od uporabe ob začetnem pripoznanju ne velja za posle, pri katerih ob začetnem pripoznanju nastanejo tako odbitne kot tudi obdavčljivečasne razlike, katerih posledica je pripoznanje odloženih terjatev in obveznosti za davek v enakem znesku.

Spremembe MRS 12 – Davek iz dobička

Spremembe standarda je UOMRS izdal 23. maja 2023. Obravnavajo vzorčna pravila drugega stebra mednarodne davčne reforme in veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje.

Spremembe uvajajo začasno izjemo pri obračunavanju odloženega davka, ki izhaja iz jurisdikcij, ki izvajajo globalna davčna pravila, in zahteve glede razkritja izpostavljenosti podjetja davku na dobiček, ki izhaja iz reforme, zlasti preden začne veljati zakonodaja, ki uveljavlja pravila.

Vpliv sprememb obstoječih standardov na računovodske izkaze sklada

Sprejetje novih računovodskih standardov MSRP 17 in MSRP 9 ni pomembno vplivalo na računovodske izkaze sklada.

Sprejeti standardi in spremembe obstoječih standardov, ki bodo stopili v veljavo na poznejši datum in ki jih Zavarovalnica ne uporablja pri pripravi računovodskih izkazov sklada

Na dan odobritve teh računovodskih izkazov je UOMRS izdal naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je EU sprejela, vendar še niso stopile v veljavo:

Spremembe MSRP 16 – Najemi

Spremembe standarda obravnavajo obveznost iz najema pri prodaji s povratnim najemom in veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2024 ali pozneje.

Spremembe MSRP 16 od prodajalca oziroma najemnika zahtevajo poznejše merjenje obveznosti iz najema, ki izhajajo iz povratnega najema, in sicer tako, da prodajalec oziroma najemnik ne pripozna nobenega zneska dobička ali izgube, ki se nanaša na pravico do uporabe, ki jo obdrži.

Nove zahteve prodajalcu oziroma najemniku ne preprečujejo, da v poslovnem izidu pripozna dobiček ali izgubo v zvezi z delno ali popolno odpovedjo najema.

Vpliv novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki bodo stopili v veljavo na poznejši datum, na računovodske izkaze sklada

Ocenjujemo, da sprejeta sprememba MSRP 16 ne bo pomembno vplivala na računovodske izkaze sklada.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Za zdaj se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS), z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov.

Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov

Dopolnila standarda veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2024 ali pozneje, in obravnavajo razvrščanje obveznosti na kratkoročne in dolgoročne ter nekratkoročne obveznosti z zavezami.

Spremembe, ki so bile izdane januarja 2020, zagotavljajo bolj splošen pristop k razvrstitvi obveznosti po MRS 1 na podlagi pogodbenih dogovorov, veljavnih na datum poročanja. Spremembe, ki so bile izdane oktobra 2022, pojasnjujejo, kako pogoji, ki jih mora podjetje izpolniti v dvanajstih mesecih po poročevalskem obdobju, vplivajo na razvrstitev obveznosti, in določajo, da je treba obe spremembi uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje.

Spremembe MRS 7 – Izkaz denarnih tokov in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja

Dopolnila standarda veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2024 ali pozneje, in obravnavajo dobaviteljske finančne dogovore.

Spremembe dodajajo zahteve glede razkritja in „smerokaze“ znotraj obstoječih zahtev glede razkritja, da bi se zagotovile kvalitativne in kvantitativne informacije o dobaviteljskih finančnih dogovorih.

Spremembe MRS 21 – Vplivi sprememb deviznih tečajev

Dopolnila standarda veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2025 ali pozneje, in obravnavajo pomanjkanje zamenljivosti valute.

Spremembe dajejo navodila za določanje, kdaj je valuta zamenljiva in kako določiti devizni tečaj, kadar valuta ni zamenljiva.

Spremembe MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov

Dopolnilo standarda velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2016 ali pozneje. Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije.

Cilj standarda je omogočiti podjetjem, ki MSRP uporabljajo prvič in ki zakonsko predpisane odloge plačila računov trenutno pripoznavaajo v skladu s prejšnjimi SSRN, da ob prehodu na MSRP s takšnim pripoznavanjem nadaljujejo.

Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Spremembe standarda obravnavajo prodajo in prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe. Datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo.

Spremembe se nanašajo na razhajanje zahtev po MRS 28 in MSRP 10 ter pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička oz. izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali pri skupnem podvigu odvisen od tega, ali prodana oz. prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt.

Vpliv novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki jih EU še ni sprejela, na računovodske izkaze sklada

Poslovodstvo predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze sklada.

3 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

3.1 Izkaz pripisa dobička

	v EUR	
	2023	2022
a. V primeru sorazmernega deleža člana v dobičku kritnega sklada		
b. V primeru čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja		
(1) Izkaz gibanja vrednosti enot premoženja		
1. Začetno stanje vrednosti enot premoženja	22.897.307	20.421.666
2. Vplačane enote premoženja	6.130.152	5.127.779
3. Izplačane enote premoženja	-127.822	-109.234
4. Presežek iz prevrednotenja	0	0
5. Čisti poslovni izid poslovnega leta	5.274.506	-2.542.904
6. Končno stanje vrednosti enot premoženja	34.174.143	22.897.307
(2) Izkaz gibanja števila enot premoženja		
1. Začetno število enot premoženja	1.249.037	984.339
2. Število vplačanih enot premoženja	297.801	270.332
3. Število izplačanih enot premoženja	-6.276	-5.634
4. Končno število enot premoženja	1.540.563	1.249.037

3.2 Izkaz premoženja

	v EUR	
Sredstva	31. 12. 2022	31. 12. 2022
1. Finančna sredstva	33.231.036	21.920.840
- dolžniški vrednostni papirji	180.000	178.496
- lastniški vrednostni papirji	33.051.036	21.742.344
2. Denarna sredstva in denarni ustrezniki	52.019	89.717
3. Druga sredstva	955.337	919.817
SKUPAJ	34.238.393	22.930.374

Premoženje kritnega sklada sestavljajo vsa sredstva kritnega sklada, ki so razvrščena v skladu s pravili pokojninskega načrta in naložbeno politiko kritnega sklada. V nadaljevanju podajamo pregled zbirnih vrednosti premoženja, odstotke od vseh sredstev kritnega sklada in limite posameznih vrst naložb, kot jih določajo pravila pokojninskega načrta in naložbena politika.

	v EUR			
Naložbeni razred	Ciljna alokacija	Največja dovoljena alokacija	31. 12. 2023	Dejanska alokacija
Instrumenti denarnega trga	5%	15%	0	0%
Dolžniški finančni instrumenti	0%	10%	180.000	1%
Lastniški finančni instrumenti	95%	100%	33.051.036	99%
Skupaj	100%		33.231.036	100%

	v EUR			
Naložbeni razred	Ciljna alokacija	Največja dovoljena alokacija	31. 12. 2022	Dejanska alokacija
Instrumenti denarnega trga	5%	15%	0	0%
Dolžniški finančni instrumenti	0%	10%	178.496	1%
Lastniški finančni instrumenti	95%	100%	21.742.344	99%
Skupaj	100%		21.920.840	100%

3.3 Finančne naložbe

	v EUR	
	31.12.2023	31.12.2022
Finančne naložbe, merjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida:	33.231.036	21.920.840
- razporejena ob pridobitvi	33.231.036	21.920.840
SKUPAJ FINANČNE NALOŽBE	33.231.036	21.920.840

Podrobnejši prikaz finančnih naložb po skupinah

	v EUR	
	31.12.2023	31.12.2022
	FVTPL - razporejena ob pridobitvi	FVTPL - razporejena ob pridobitvi
Dolžniški VP in drugi VP s stalnim donosom	180.000	178.496
Delnice in drugi VP s spremenljivim donosom	33.051.036	21.742.344
SKUPAJ	33.231.036	21.920.840

Prikaz gibanja finančnih naložb⁵

	v EUR	
	FVTPL - 2023	FVTPL - 2022
Začetno stanje na 1.1.	21.920.840	19.550.682
Nakupi	18.764.985	18.817.095
Odtujitve	-12.565.130	-13.779.951
Zapadlosti	-8.400	-8.400
Vrednotenje preko IPI	5.259.571	-3.156.836
Realizirani dobički/izgube	457.880	-246.625
Obrestni prihodki	8.400	8.400
Tečajne razlike	-607.109	736.475
Stanje na 31.12.	33.231.037	21.920.840

3.4 Ostala sredstva

	v EUR	
	31.12.2023	31.12.2022
Druge terjatve	955.337	919.817
- Druge terjatve iz financiranja	30.999	41.263
- Terjatve do ostalih kritnih skladov znotraj Skupine kritnih skladov Triglav PDPZ	923.137	8.874
- Terjatve do zbirnega kritnega sklada za plačano nenakazano premijo	1.202	869.680
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	52.019	89.717
- Denarna sredstva na transakcijskem računu v EUR	22.350	67.430
- Denarna sredstva na transakcijskem računu v tuji valuti	29.669	22.287

⁵ *Legenda:*

- FVTPL: finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

3.5 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Analiza gibanja matematičnih rezervacij

	v EUR	
	2023	2022
Začetno stanje na 1.1.	22.897.307	20.421.665
Povečanje za vplačane enote premoženja	6.585.599	6.619.612
Zmanjšanje za izplačane enote premoženja	-127.822	-108.045
Sprememba vrednosti zaradi vrednotenja finančnih sredstev	4.819.059	-4.035.925
Stanje 31.12.	34.174.143	22.897.307

Analiza zmanjšanja matematičnih rezervacij

	v EUR	
	2023	2022
Zmanjšanje matematične rezervacije - odkupi in predujmi	119.761	104.771
Zmanjšanje matematične rezervacije - doživetja	7.632	0
Zmanjšanje matematične rezervacije - smrt	429	3.274
Zmanjšanje matematične rezervacije - druge sprostitev	0	0
SKUPAJ	127.822	108.045

Vplačila oziroma premije

	v EUR	
	2023	2022
Vplačane premije	5.902.467	4.919.167
Prenosi od drugih izvajalcev	221.051	495.843
SKUPAJ zavarovalna premija	6.123.518	5.415.010
Vplačila za kolektivna dodatna pokojninska zavarovanja	5.874.224	5.182.662
Vplačila za individualna dodatna pokojninska zavarovanja	249.294	232.348
SKUPAJ zavarovalna premija	6.123.518	5.415.010

Zgornja tabela prikazuje vplačila premij članov v kritni sklad PDPZ – drzni. Prikazano je tudi razmerje vplačil med kolektivnimi in individualnimi zavarovanji.

Izplačila odkupnih vrednosti

	v EUR	
	2023	2022
1. Redno prenehanje	0	0
2. Izredno prenehanje	25.754	24.744
2.1. Z izstopom iz zavarovanja	25.329	21.502
2.2. Z odpovedjo pogodbe o zavarovanju	0	0
2.3. S smrtjo zavarovanca	425	3.242
SKUPAJ odhodki iz naslova izplačil odkupnih vrednosti	25.754	24.744
Prenosi sredstev na drugega izvajalca	-94.210	84.246

Zgornja tabela prikazuje izplačila iz sklada PDPZ – drzni glede na razlog za prenehanje zavarovanja. Vsa izplačila odkupnih vrednosti so bila zaradi izrednega prenehanja.

Sprememba čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij

	v EUR	
	2023	2022
Sprememba rezervacij za zavarovanja, kjer je premoženje kritnega sklada razdeljeno na enote (VEP)	11.189.661	2.692.871
SKUPAJ	11.189.661	2.692.871

Obračunani vstopni in izstopni stroški

V skladu s pokojninskimi načrti tega kritnega sklada se obračunajo vstopni stroški v povprečni višini 1,4 odstotka od plačane zavarovalne premije, izstopni stroški v višini 1 odstotka od višine sredstev na osebnih računih zavarovancev v trenutku prekinitve zavarovanja.

	v EUR	
	2023	2022
1. Obračunani vstopni stroški	88.172	70.002
2. Izstopni stroški	227	244
SKUPAJ	88.399	70.246

3.6 Poslovne in druge obveznosti

	v EUR	
	31.12.2023	31.12.2022
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	41.701	29.809
Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada	4.303	1.802
Obveznosti do ostalih kritnih skladov znotraj Skupine kritnih skladov Triglav PDPZ	18.245	1.456
SKUPAJ	64.249	33.067

3.7 Prikaz čiste vrednosti sredstev kritnega sklada

	v EUR	
	31.12.2023	31.12.2022
I. SREDSTVA	34.238.393	22.930.374
II.B. FINANČNE OBVEZNOSTI	0	0
II.C. POSLOVNE OBVEZNOSTI	46.004	31.611
II.D. DRUGE OBVEZNOSTI	18.245	1.456
ČISTA VREDNOST SREDSTEV (I. – II.B. – II.C. – II. D)	34.174.144	22.897.307

3.8 Prikaz finančnih sredstev po izdajateljih na 31. 12. 2023

Na presečni datum Kritni sklad ni izpostavljen iz naslova naložb z več kot 5% čiste vrednosti sredstev kritnega sklada. Kritni sklad je iz naslova naložb izpostavljen do upravljavca kritnega sklada - Triglav Skladi d.d. v višini 1.348.906 evrov. Krtini sklad ni izpostavljen do skrbnika. Kritni sklad ne izkazuje izpostavljenosti iz naslova naložb v tvegani kapital.

Na poročevalski datum znašajo vplačana sredstva za kolektivna pokojninska zavarovanja 94,6 odstotka vseh sredstev. Med njimi je največji delodajalec Zavarovalnica Triglav, d.d., skupaj z njenimi povezanimi osebami, ki pa niso izpostavljeni glede finančnih naložb.

Med ostalimi posameznimi delodajalci, ki financirajo kolektivna dodatna pokojninska zavarovanja v navedenem kritnem skladu, noben ne presega 5 odstotkov vplačanih sredstev.

Vplačana sredstva individualnih članov na poročevalski datum znašajo 5,4 odstotka vseh sredstev.

Vrednost obveznosti do članov v mirovanju na poročevalski datum znašajo 21.229 evrov.

4 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

4.1 Finančni prihodki

	v EUR	
	2023	2022
Obrestni prihodki od finančnih sredstev:		
- po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	8.400	8.400
SKUPAJ OBRESTNI PRIHODKI	8.400	8.400
Prihodki od dividend	491.485	364.021
Prihodki od spremembe poštene vrednosti	5.643.490	839.778
Dobički od prodaje	717.963	338.475
Drugi finančni prihodki	119.395	890.088
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI	6.980.734	2.440.762

Prihodki od dividend, prihodki od spremembe poštene vrednosti in dobički pri odtujitvi finančnih sredstev se v celoti nanašajo na finančne naložbe merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid. Drugih finančnih prihodki predstavljajo tečajne razlike v višini 119.395 evrov (2022: 890.088 evrov).

4.2 Finančni odhodki

	v EUR	
	2023	2022
Odhodki zaradi spremembe poštene vrednosti	383.920	3.996.614
Izgube pri prodaji finančnih sredstev	260.083	579.758
Drugi finančni odhodki	763.427	184.526
SKUPAJ FINANČNI ODHODKI	1.407.430	4.760.898

Odhodki zaradi spremembe poštene vrednosti in izgube pri odtujitvi finančnih sredstev se v celoti nanašajo na finančne naložbe merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid. Pretežni del drugih finančnih odhodkov predstavljajo tečajne razlike v višini 756.365 evrov (2022: 176.522 evrov).

4.3 Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem

	v EUR	
	2023	2022
1. Provizija za upravljanje	282.286	208.449
2. Odhodki v zvezi z banko skrbnico	7.622	5.628
3. Odhodki v zvezi z revidiranjem	1.599	432
4. Odhodki v zvezi z obveščanjem članov kritnega sklada	2.148	1.403
6. Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	5.143	6.856
SKUPAJ	298.798	222.768

Največji delež odhodkov v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada predstavlja provizija za upravljanje, ki je obračunana v višini 1 odstotka od povprečne čiste vrednosti sredstev v upravljanju.

5 HIERARHIJA POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH NALOŽB

5.1 Prikaz finančnih naložb glede na nivo vrednotenja

1

	v EUR	
	31.12.2023	31.12.2022
Finančne naložbe, merjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	33.231.036	21.920.840
- nivo 1	33.051.036	21.742.344
- nivo 2	180.000	178.496
- nivo 3	0	0

V letu 2023 ni prišlo do prehodov med nivoji finančnih naložb iz/v nivo 1,2 ali 3 hierarhije poštene vrednosti.

6 DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU

V obdobju med koncem poročevalskega obdobja in datumom odobritve računovodskih izkazov ni bilo popravljalnih dogodkov, ki bi vplivali na izdelane računovodske izkaze kritnega sklada, ravno tako tudi ne pomembnih nepopravljalnih dogodkov.

Upravljanje s tveganji

Kazalo:

1	SPLOŠNO	52
2	TRŽNA TVEGANJA	53
2.1	Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev	55
2.2	Valutno tveganje	56
2.3	Obrestno tveganje.....	56
2.4	Tveganje kreditne bonitete izdajatelja	57
2.5	Tveganja nepremičninskih trgov	58
3	KREDITNO TVEGANJE.....	58
4	LIKVIDNOSTNO TVEGANJE	59
5	OPERATIVNO TVEGANJE.....	61
5.1	Tveganje skrbništva	61
6	TVEGANJA, KI SO POVEZANA Z IZVEDENIMI FINANČNIMI INSTRUMENTI.....	62
7	TVEGANJE GLEDE TRAJNOSTI	62

1 SPLOŠNO

Skupina kritnih skladov TRIGLAV PDPZ z naložbeno politiko življenjskega cikla zavarovalcem omogoča večjo svobodo izbire glede naložbenih možnosti varčevanja za pokojnino. Za izvajanje naložbene politike življenjskega cikla sta bila ob spremembi zakonodaje leta 2016 kritnemu skladu z zajamčenim donosom TRIGLAV PDPZ – zajamčeni dodana kritna sklada TRIGLAV PDPZ – drzni z agresivnejšo naložbeno politiko in TRIGLAV PDPZ – zmerni z zmerno naložbeno politiko. Kritni skladi se med seboj razlikujejo po naložbenem cilju in naložbeni politiki ter ciljni starostni skupini članov. Starostne skupine kritnih skladov so bile spremenjene v letu 2022. Kritni sklad TRIGLAV PDPZ – drzni je od 1. 1. 2022 dalje namenjen ciljni skupini članov, starih do 50 let, kritni sklad TRIGLAV PDPZ – zmerni je namenjen ciljni skupini članov, starih od vključno 50 let do 60 let, kritni sklad TRIGLAV PDPZ – zajamčeni pa je namenjen ciljni skupini članov, starih od vključno 60 let dalje. Zavarovalnica je z veljavnostjo v letu 2023 posodobila sledeča dokumenta: Pravila upravljanja Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ skupaj z dodatkom in Načrt o upravljanju tveganj Skupine kritnih skladov Triglav PDPZ, slednji predvsem zaradi nadgrajevanja sistema upravljanja s tveganji v okviru prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Pri naložbeni politiki življenjskega cikla se upravljanja sredstva tako da se naložbe med varčevanjem prilagajajo življenjskemu ciklu (starosti) člana. Takšen način upravljanja sredstev je še posebej privlačen za mlajše člane, katerih čas upokojitve je še oddaljen. Iz navedenega razloga se lahko v začetnem obdobju varčevanja sredstva usmerjajo v bolj tvegane naložbe in s tem prevzemajo tudi več naložbenega tveganja. S približevanjem času upokojitve se naložbena politika umirja (povečuje se delež varnejših naložb) in s tem tudi znižuje naložbeno tveganje. V zadnjem obdobju varčevanja pred upokojitvijo se s ciljem varovanja doseženih donosov do takrat zbrana sredstva in tudi vsa nadaljnja vplačila do upokojitve upravlja v kritnem skladu TRIGLAV PDPZ – zajamčeni.

V kritnih skladih TRIGLAV PDPZ – drzni in TRIGLAV PDPZ – zmerni naložbeno tveganje v celoti prevzema član, v kritnem skladu TRIGLAV PDPZ – zajamčeni pa član prevzema naložbeno tveganje nad zajamčenim donosom. V tem kritnem skladu je donosnost zajamčena v višini 125 odstotkov minimalne zajamčene donosnosti⁶, člani pa so udeleženi tudi pri dobičku.

Član ima možnost, da izbere kritni sklad, ki ustreza njegovi starostni skupini, ali kritni sklad, katerega naložbena politika je manj agresivna od tiste, ki jo izvaja njegovi starostni skupini ustrezen kritni sklad.

Tveganja pri prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanjih (PDPZ) upravljamo na podlagi:

- veljavnega pokojninskega načrta kritnega sklada PDPZ,
- načrta o upravljanju tveganj skupine kritnih skladov PDPZ (ta določa vrste tveganj ter način in odgovornosti za upravljanje tveganj, ki so jim kritni skladi PDPZ izpostavljeni),
- drugih notranjih predpisov družbe, navodil in postopkov dela, sprejetih v okviru zavarovalnice, še posebej notranjih aktov, ki so del sistema upravljanja tveganj,
- določanja zahtevanih minimalnih standardov za pogodbene partnerje, ki izvajajo posamezne storitve upravljanja kritnega sklada PDPZ.

⁶ Minimalna zajamčena donosnost se izračunava v skladu z veljavnim pravilnikom ministrstva, pristojnega za finance, izdanega na podlagi drugega odstavka 217. člena ZPIZ-2.

Za obvladovanje tveganj kritnih skladov PDPZ uporabljamo naslednje pristope:

- redno spremljanje izpostavljenosti tveganjem, kar omogoča pravočasno ukrepanje,
- sprejem ukrepov za preprečevanje in izogibanje tveganjem, v skladu z načrtom upravljanja tveganj,
- zmanjševanje sprotnih tveganj z vnaprej določenimi limiti in kontrolnimi postopki ter
- sprejemanje tveganj oziroma dela tveganj.

Na raven tveganj kritnega sklada v največji meri vpliva naložbena politika kritnega sklada, ki je zapisana v Izjavi o naložbeni politiki posameznega kritnega sklada. Le-to oblikujemo na podlagi analiz virov tveganj in donosov oziroma z oceno razmerja med donosom in tveganji. Pri tem upoštevamo zakonske omejitve in naložbene cilje, ki so skladni s pričakovani uporabnikov tovrstnih zavarovalniških produktov in storitev. Pri tem želimo doseči optimalen portfelj, ki zagotavlja optimalno razmerje med varnostjo in dobičkonosnost. Usklajenost z naložbeno politiko zagotavljamo z rednim nadzorom, ki se vrši na ravni Zavarovalnice Triglav in prek Odbora pokojninskega sklada, pristojnosti katerega so določene v Pravilih upravljanja Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ ter tudi že opisane v razdelku 1.3 poslovnega dela Letnega poročila.

Pri poslovanju se kritni skladi PDPZ izpostavljajo različnim tveganjem, ki so predstavljena v nadaljevanju.

Za vse PDPZ sklade Zavarovalnica Triglav redno izračunava kapitalske zahteve, pri čemer so vsi tovrstni skladi opredeljeni kot omejen sklad. Tveganja omejenih skladov so ocenjena s standardno formulo in prikazana v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju Zavarovalnice Triglav za leto 2023.

2 TRŽNA TVEGANJA

Naložbena tveganja so omejena z določili, ki jih predpisuje ZPIZ-2 ter dodatno v skupini kritnih skladov TRIGLAV PDPZ s Pravili upravljanja Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ. V skupnem delu je definirana splošna strateška alokacija naložb v smislu produktne dekompozicije in razpršitve naložb oziroma obvladovanja tveganj. V tem pogledu so podani kvantitativni ali kvalitativni limiti skupne izpostavljenosti skupine kritnih skladov do posameznih trgov, institucij, dovoljenega finančnega instrumenta – naložbenega razreda (prenosljivi vrednostni papirji in instrumenti denarnega trga, denarni depoziti, enote ali delnice odprtih investicijskih skladov – ciljnih skladov, nepremičnine), geografske in sektorske izpostavljenosti, izpostavljenosti do posameznega izdajatelja ali skupine povezanih izdajateljev, povprečne bonitete naložbenega razreda, itd. Ciljni skladi se nadalje delijo po pretežni izpostavljenosti posameznemu naložbenemu razredu na: delniške, obvezniške, mešane, sklade denarnega trga in sklade strategij absolutne donosnosti. Znotraj kvantitativnih in kvalitativnih limitov opredeljene strateške alokacije naložb skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ so tako v dodatku obravnavanih Pravil upravljanja Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ definirane tudi ciljne alokacije naložb ter največje in najmanjše dovoljene izpostavljenosti na ravni posameznega sklada in naložbenega razreda, glede na sprejemljivo raven tveganja.

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube kritnemu skladu zaradi spremembe tržnih vrednosti pozicij v premoženju sklada, ki so posledica spremembe tržnih spremenljivk, kot so cene lastniških finančnih instrumentov in blaga, obrestne mere, devizni tečajji ali spremembe kreditne sposobnosti izdajatelja. Tržna tveganja nastanejo kot posledica vlaganja sredstev sklada v različne naložbene razrede.

Na raven tržnih tveganj posameznega kritnega sklada v največji meri vpliva naložbena politika kritnega sklada, ki je zapisana v Izjavi o naložbeni politiki kritnega sklada. Tu so definirani:

- podrobnejša strateška alokacija naložb,
- vodila uspešnosti poslovanja in način njihovega spremljanja,
- kriteriji za spremembo porazdelitve sredstev, upoštevaje spremenjene obveznosti sklada in razmere na finančnih trgih,
- splošne usmeritve v zvezi s taktičnimi prerazdelitvami sredstev kritnega sklada, izbiro finančnih instrumentov in drugih vrst naložb ter izvrševanjem naročil za trgovanje.

Pri vsaki naložbeni politiki upoštevamo zakonske omejitve in naložbene cilje, ki so skladni s pričakovanji uporabnikov tovrstnih zavarovalniških produktov in storitev. Naložbene politike redno posodabljammo skladno s trendi in spremembami na finančnih trgih. Pri tem stremimo k doseganju optimalnega portfelja, ki zagotavlja optimalno razmerje med varnostjo in donosnostjo.

Dolgoročna porazdelitev sredstev kritnega sklada glede na naložbene razrede, opredeljena v Izjavi o naložbeni politiki kritnega sklada, je prikazana v naslednji tabeli.

Naložbeni razred	Ciljna alokacija	Največja dovoljena alokacija	Najmanjša dovoljena alokacija
Instrumenti denarnega trga	5,0 %	15,0 %	0,0 %
Dolžniški finančni instrumenti	0,0 %	10,0 %	0,0 %
Lastniški finančni instrumenti	95,0 %	100,0 %	85,0 %

V okviru te porazdelitve kritni sklad izbere primerjalni portfelj, katerega donosnost zasleduje, ter tveganja ugotavlja na način, da meri, ali je dejanska alokacija sklada v okviru dovoljenih odstopanj od primerjalnega portfelja.

V nadaljevanju je prikazana razdelitev finančnih naložb kritnega sklada po dejavnostih.

Struktura finančnih naložb po dejavnostih

Dejavnost	v EUR			
	31. 12. 2023	Delež %	31. 12. 2022	Delež %
Surovine in materiali	827.769	2,5	816.931	3,7
Komunikacije	4.331.668	13,0	1.344.095	6,1
Ciklične dejavnosti	2.539.458	7,6	2.710.699	12,4
Neciklične dejavnosti	4.448.029	13,4	3.701.722	16,9
Energetika	0	0,0	577.362	2,6
Finance	6.211.351	18,7	4.432.054	20,2
Industrija	3.487.375	10,5	2.462.803	11,2
Storitve in dobrine javnega značaja	384.715	1,2	368.297	1,7
Tehnologija	8.481.397	25,5	0	0,0
Podjetniki in gospodinjstva	0	0,0	4.158.317	19,0
Ni sektorja	2.519.276	7,6	1.348.560	6,2
Skupaj	33.231.036	100	21.920.840	100

Pod postavko »Ni sektorja« so vključene naložbe v sklade, ki nalagajo v več različnih sektorjev in jim ni mogoče pripisati enega sektorja.

2.1 Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev

Osnova za upravljanje tveganja spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev je naložbena politika kritnega sklada.

Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev kritnega sklada je odvisno od dejavnikov, ki:

- vplivajo na posamezno naložbo kritnega sklada (nesistemsko tveganje), in se ga da pomembno odpraviti z razpršitvijo naložb, ki je določena z naložbeno politiko;
- vplivajo na vse ali večino naložb kritnega sklada (sistemsko tveganje), in se ga z razpršitvijo naložb ne da odpraviti. Sistemsko tveganje je odvisno od naložbene politike kritnega sklada.

Nesistemsko tveganja pri upravljanju kritnega sklada obvladujemo z razpršitvijo naložb. Tovrstna tveganja obvladujemo tudi z dodatnim nadzorom oziroma spremljanjem poslovanja subjektov, pri katerih imamo lastniške deleže. Stopnjo razpršenosti naložb kritnega sklada omejuje stroškovni vidik.

Sistemsko tveganje kritnega sklada obvladujemo s preverjanjem skladnosti naložb kritnega sklada z naložbeno politiko, ki z limiti tveganje omejuje z razpršenostjo naložb po različnih dejavnostih (geografska, sektorska razpršenost idr.) ter z vzdrževanjem koeficienta beta kritnega sklada znotraj dovoljenega intervala glede na primerjalni portfelj. Glede koeficienta beta v letu 2023 ni bilo zaznanih kršitev.

Sklad ima po stanju na dan 31. 12. 2023 za 33.051.036 evrov oziroma 99,4 odstotka vseh finančnih naložb v lastniških vrednostnih papirjih, tako je pomembno izpostavljen tveganju spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev (po stanju na dan 31. 12. 2022 je vrednost naložb sklada v lastniških vrednostnih papirjih znašala 21.742.344 evrov, kar je predstavljalo 99,2 odstotkov vseh finančnih naložb).

Geografska struktura portfelja delniških naložb

	v EUR	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Delnice v EU	5.767.894	4.203.431
Delnice v ZDA	21.906.935	13.562.451
Delnice v Aziji	2.218.982	847.534
Globalne delnice	3.157.225	3.128.927
Skupaj	33.051.036	21.742.344

2.2 Valutno tveganje

Valutno tveganje obstaja, če so sredstva kritnega sklada vložena v naložbe, katerih vrednost oziroma prihodki so določeni v drugi valuti, kot je valuta, v kateri se obračunava vrednost kritnega sklada. Zaradi tega se lahko ob nihanjih tečajev valut spreminja tudi vrednost premoženja kritnega sklada. Osnova za merjenje valutnih tveganj je spremljanje in izračunavanje izpostavljenosti sredstev kritnega sklada posameznim tujim valutam.

Valutno tveganje je odvisno od ciljnih trgov, opredeljenih v Izjavi o naložbeni politiki kritnega sklada. Valutno tveganje znižamo s prilagoditvijo valutne strukture portfelja kritnega sklada glede na primerjalni portfelj oziroma z uporabo varovalnih tehnik. Glede odmikov valutne izpostavljenosti portfelja kritnega sklada v letu 2023 od primerjalnega portfelja v letu 2022 ni bilo zaznanih kršitev.

Na dan 31. 12. 2023 je bilo 80,2 odstotka sredstev naloženih v finančne naložbe, ki so nominirane v tujih valutah (na 31. 12. 2022 je bil delež 77,4 odstotka). Sklad je tako pomembno izpostavljen valutnemu tveganju. V največji meri je sklad izpostavljen naložbam v tuji valuti USD, ki predstavljajo 74,0 odstotka vseh naložb (na 31. 12. 2022 je znašal 69,6 odstotka). Z upoštevanjem metode vpogleda je bilo na 31. 12. 2023 za 83,8 odstotka sredstev naloženih v finančne naložbe, ki so nominirane v tujih valutah, in sicer največ v USD, kjer jih je bilo 72,7 odstotka (medtem ko je bilo na 31. 12. 2022 s tem pristopom 81,6 odstotka vseh naložb v tujih valutah, od tega največ v tuji valuti USD, kjer je bilo 71,7 odstotka).

2.3 Obrestno tveganje

Z obrestnim tveganjem se srečujemo pri vlaganju v dolžniške vrednostne papirje in v instrumente denarnega trga. Vrednost naložb kritnega sklada v dolžniških vrednostnih papirjih in instrumentih denarnega trga lahko niha zaradi sprememb v obrestnih merah na kapitalskih trgih. Obrestno tveganje je, poleg tveganja kreditne kvalitete izdajatelja, najpomembnejše tveganje, s katerim se soočajo vlagatelji na trgu dolžniških vrednostnih papirjev.

Kot mera obrestnega tveganja za kritni sklad se izračunava povprečno tehtano prilagojeno trajanje (angl. »modified duration«) in se ga primerja s povprečnim tehtanim prilagojenim trajanjem primerjalnega portfelja. Glede odmikov povprečnega tehtanega prilagojenega trajanja portfelja kritnega sklada od primerjalnega portfelja na 31. 12. 2022 ni bilo zaznanih kršitev.

Dolžniški vrednostni papirji so po stanju na dan 31. 12. 2023 znašali 180.000 evrov oziroma 0,54 odstotka vseh naložb sklada (po stanju na dan 31. 12. 2022 so znašali 178.496 evrov oziroma 0,8 odstotka).

V nadaljevanju je prikazana analiza občutljivosti teh sredstev na obrestno tveganje in vpliv na vseobsegajoči donos oziroma izkaz poslovnega izida.

Analiza občutljivosti sredstev na obrestno tveganje

	31. 12. 2023		31. 12. 2022	
	+100bp	-100bp	+100bp	-100bp
Vrednostni papirji držav	0	0	0	0
Vrednostni papirji finančnih institucij	965	-678	-485	754
Vrednostni papirji podjetij	0	0	0	0
Skupaj	965	-678	-485	754

v EUR

Obrestno tveganje obvladujemo z izvajanjem stresnih testov, analiz občutljivosti in s prilagajanjem obrestne občutljivosti trajanja (angl. duration) kritnega sklada glede na pričakovano gibanje obrestnih mer na trgu. Če presodimo, da je razlika med obrestno občutljivostjo kritnega sklada in primerjalnega portfelja prevelika, z ustreznim prestrukturiranjem portfelja kritnega sklada (prodajo ali nakupi obveznic) zmanjšamo razliko med strukturo dejanskega portfelja in strukturo primerjalnega portfelja.

2.4 Tveganje kreditne bonitete izdajatelja

Pri naložbah v dolžniške vrednostne papirje obstaja tveganje, da nekateri izdajatelji ne bodo mogli poplačati svojih obveznosti. Izdajatelj je lahko tudi pod vplivom pomembnejših sprememb finančnega stanja svojega podjetja, ki lahko vplivajo na njegovo kreditno kvaliteto, kar privede do večje cenovne občutljivosti vrednostnega papirja in s tem tudi kritnega sklada. Dodatno pri vlaganju v tovrstne vrednostne papirje analiziramo položaj panoge, geografske in preostale dejavnike, ki bi lahko vplivali na tveganja in donose naložb. Sprememba v višini kreditne kvalitete izdajatelja lahko vpliva tudi na zmanjšanje likvidnosti vrednostnega papirja.

Tveganje kreditne bonitete izdajatelja ugotavljamo in merimo na podlagi bonitetnih ocen priznanih bonitetnih hiš (Moody's, Fitch, S&P, AM Best). Kadar to ni mogoče, pa na osnovi lastnih analiz in ocen tveganj posameznih naložb.

Struktura finančnih sredstev brez delniških naložb glede na razred bonitetne ocene in izdajatelja

31.12.2023

v EUR

Bonitetna ocena	Dolžniški vrednostni papirji				Delež
	Podjetniški	Finančni	Državni	Skupaj	
AAA	0	0	0	0	0,00%
AA	0	0	0	0	0,00%
A	0	0	0	0	0,00%
BBB	0	180.000	0	180.000	100,00%
BB	0	0	0	0	0,00%
Ni bonitetne ocene	0	0	0	0	0,00%
Skupaj	0	180.000	0	180.000	100%

31.12.2022

v EUR

Bonitetna ocena	Dolžniški vrednostni papirji				Delež
	Podjetniški	Finančni	Državni	Skupaj	
AAA	0	0	0	0	0,0%
AA	0	0	0	0	0,0%
A	0	0	0	0	0,0%
BBB	0	0	0	0	0,0%
BB	0	178.496	0	178.496	100,0%
Ni bonitetne ocene	0	0	0	0	0,0%
Skupaj	0	178.496	0	178.496	100,0%

Ob oceni, da je delež dolžniških naložb z nizko bonitetno oceno previsok v primerjavi s primerjalnim portfeljem glede na naložbeno politiko kritnega sklada, kar se odraža v nižji povprečni bonitetni oceni kritnega sklada, se naložbe z nizko bonitetno oceno preusmerijo v naložbe z višjo bonitetno oceno in obratno. Glede odmikov povprečne bonitetne ocene naložb kritnega sklada v letu 2023 v primerjavi s primerjalnim portfeljem 2022 ni bilo zaznanih kršitev.

2.5 Tveganja nepremičninskih trgov

Tveganje nepremičninskih trgov je tveganje znižanja vrednosti sklada zaradi znižanja tržne vrednosti naložb sklada v nepremičnine. Naložbe v nepremičnine imajo lahko negativen vpliv na donosnost sklada tudi zaradi znižanja bodočih neto denarnih tokov, ki izhajajo iz nepremičnin.

Osnova merjenja tveganja nepremičninskih trgov je spremljanje in izračunavanje izpostavljenosti sklada do posameznih naložb v nepremičnine. Ukrepi za obvladovanje tveganja nepremičninskih trgov zajemajo ureditev lastniških pravic (vknjižba v zemljiški knjigi) v korist sklada, pravno ureditvijo najemnega razmerja, ki omogoča neposredno izvršitev izselitve neplačnika ter aktivno upravljanje odnosa z najemniki.

Sklad na 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022 nima/ni imel naložb v nepremičninske trge.

3 KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgube kritnemu skladu zaradi neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke, to je, da nasprotna stranka postane neplačnik pred končno poravnavo denarnih tokov iz sklenjenega posla.

Osnove za ugotavljanje tveganja nasprotne stranke so:

- pogodbeno razmerje med upravljavcem in nasprotno stranko,
- ustaljena poslovna praksa,
- določila Obligacijskega zakonika in Zakona o gospodarskih družbah,
- pravila delovanja Klirinško depotne družbe v zvezi s poravnavo poslov,
- druga zakonska določila.

Tveganje neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke obstaja, če v poslovnem sodelovanju s stranko prihaja do razlik med dejanskimi in pogodbeno ter zakonsko določenimi pravili in načini izpolnitve obveznosti.

Tveganje neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke je:

- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v pogodbeno določenem roku ali obsegu ali da obveznosti ne bo nikoli izpolnila,
- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v skladu z drugimi pogodbenimi ali zakonskimi določili.

Glede kreditnega tveganja kritnega sklada v letu 2023 ni bilo zaznanih povečanih tveganj.

V zvezi s kreditnim tveganjem premijskih prilivov redno spremljamo ročnostno strukturo odprtih terjatev kritnega sklada ter postopke izterjave.

Na dan 31. 12. 2023 je stanje terjatev znašalo 955.337 evrov, kar predstavlja 2,8 odstotka vrednosti sredstev (po stanju na dan 31. 12. 2022 so terjatve znašale 919.817 evrov oziroma 4 odstotka vrednosti sredstev).

4 LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje vključuje **tržno likvidnostno tveganje** in **tveganje poravnave**.

Likvidnostno tveganje kritnega sklada je tveganje, ko premoženja (pozicij) kritnega sklada ni mogoče prodati, unovčiti ali zapreti v ustrezno kratkem času znotraj omejenih stroškov, tako da kritni sklad ne more izpolnjevati svojih obveznosti. Prodaja naložb po zelo neugodnih cenah lahko pomembneje zmanjša donosnost kritnega sklada oziroma vrednost njegovega premoženja.

Likvidnostno tveganje posamezne naložbe nastopi takrat, kadar:

- je razlika med nakupno in prodajno ceno vrednostnega papirja visoka,
- je število dni trgovanja glede na vse dneve trgovanja v letu majhno,
- je letni obrat na borzi nizek (merjeno v odstotku delnic glede na celotno izdajo delnic); smiselno enako velja tudi za dolžniške vrednostne papirje in instrumente denarnega trga,
- je ustvarjeni povprečni dnevni promet, merjeno vrednostno, nizek,
- je odstotek delnic (Free Float) v celotni izdaji delnic, ki so v prostem obtoku in s tem na voljo za trgovanje, nizek; smiselno enako velja tudi za dolžniške vrednostne papirje in instrumente denarnega trga.

Likvidnostno tveganje kritnega sklada se spreminja dnevno, predvsem kot funkcija likvidnostnih potreb kritnega sklada ter zunanjih dogodkov, ki zmanjšujejo likvidnost posamezne naložbe (npr. zaradi koncentracije lastništva) oziroma zmanjšajo celotno likvidnost trga.

Likvidnostno tveganje se uravnava:

- s komunikacijo upravljavca/izvajalca kritnega sklada s podpornimi službami, ki vodijo evidenco o denarnem stanju kritnega sklada ter obsegom vplačil in izplačil kritnega sklada v posameznem dnevu (zakladništvo, aktuariat),
- z izbiro naložb kritnega sklada, ki so, glede na velikost premoženja kritnega sklada, ustrezno likvidne,
- z zagotavljanjem zadostnega obsega likvidnih sredstev, predvsem v obliki instrumentov denarnega trga.

Tveganje poravnave je tveganje, da se prenos imetništva finančnih instrumentov ali prenos denarnih sredstev ne izvrši v predvidenih oziroma določenih rokih. Tveganje poravnave se meri s časom, ki preteče od trenutka sklenitve posla nakupa ali prodaje finančnih instrumentov do trenutka, ko se izvede dejanski prenos imetništva finančnih instrumentov ali prenos denarnih sredstev.

Tveganje poravnave se obvladuje s tekočim preverjanjem morebitnih odstopanj v povezavi s predvidenimi oziroma določenimi roki za prenos imetništva finančnih instrumentov ali prenos denarnih sredstev.

V letu 2023 ni bilo zaznanega povečanega likvidnostnega tveganja kritnega sklada.

Struktura portfelja finančni sredstev glede na njihovo likvidnost

	v EUR	
Finančna sredstva, razvrščena po likvidnosti	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Denarna sredstva in depoziti na odpoklic	52.019	89.717
Drugi dolžniški VP	180.000	178.496
Lastniški VP	33.051.036	21.742.344
SKUPAJ	33.283.056	22.010.557

Tabela prikazuje finančna sredstva, razvrščena po preostali zapadlosti, kljub temu, da se likvidne naložbe lahko prodajo že pred tem. Na strani obveznosti se za opredelitev trajanja uporablja projicirane denarne tokove. Tabela torej ne odraža prave likvidnosti. Likvidnost zagotavljamo ne samo z razredom kratkoročnih naložb z ročnostjo pod 1 letom, temveč tudi z drugimi visoko likvidnimi sredstvi v drugih razredih ročnosti (npr. državne obveznice držav EEA in OECD, deleži v ETF-skladih itd.).

Finančna sredstva in obveznosti po pogodbeni ročnosti

31. 12. 2023						v EUR
FINANČNA SREDSTVA	ni določeno	pod 1 letom	med 1 in 5 let	med 5 in 10 let	nad 10 let	SKUPAJ
Finančne naložbe:	33.051.036	0	0	180.000	0	33.231.036
- Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	180.000	0	180.000
Po poštenu vrednosti preko izida	0	0	0	180.000	0	180.000
- Lastniški vrednostni papirji	33.051.036	0	0	0	0	33.051.036
Po poštenu vrednosti preko izida	33.051.036	0	0	0	0	33.051.036
Terjatve iz poslovanja	0	955.337	0	0	0	955.337
Denarna sredstva	52.019	0	0	0	0	52.019
SKUPAJ FINANČNA SREDSTVA	33.103.055	955.337	0	180.000	0	34.238.392
FINANČNE OBVEZNOSTI						
Zavarovalno-tehnične rezervacije	0	1.095.068	6.030.153	9.278.991	17.769.931	34.174.143
Druge finančne obveznosti	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ FINANČNE OBVEZNOSTI	0	1.095.068	6.030.153	9.278.991	17.769.931	34.174.143
31. 12. 2022						v EUR
FINANČNA SREDSTVA	ni določeno	pod 1 letom	med 1 in 5 let	med 5 in 10 let	nad 10 let	SKUPAJ
Finančne naložbe:	21.742.344	0	0	178.496	0	21.920.840
- Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	178.496	0	178.496
Po poštenu vrednosti preko izida	0	0	0	178.496	0	178.496
- Lastniški vrednostni papirji	21.742.344	0	0	0	0	21.742.344
Po poštenu vrednosti preko izida	21.742.344	0	0	0	0	21.742.344
Terjatve iz poslovanja	0	919.817	0	0	0	919.817
Denarna sredstva	89.717	0	0	0	0	89.717
SKUPAJ FINANČNA SREDSTVA	21.832.061	919.817	0	178.496	0	22.930.374
FINANČNE OBVEZNOSTI						
Zavarovalno-tehnične rezervacije	0	640.013	3.785.376	5.706.943	12.764.976	22.897.307
Druge finančne obveznosti	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ FINANČNE OBVEZNOSTI	0	640.013	3.785.376	5.706.943	12.764.976	22.897.307

5 OPERATIVNO TVEGANJE

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube kritnemu skladu zaradi neustreznih notranjih procesov in nepravilnega ravnanja ljudi oziroma delovanja sistemov v družbi upravljavca in izvajalca ali zaradi zunanjih dogodkov in dejanj. Operativno tveganje vključuje tudi pravno tveganje in dokumentarno tveganje ter tveganja, ki izhajajo iz postopkov trgovanja, poravnave in vrednotenja sredstev in obveznosti, ki jih izvaja upravljavec za račun kritnega sklada v njegovem upravljanju, ne vključuje pa strateškega tveganja in tveganja izgube ugleda.

V okviru operativnih tveganj posebej obravnavamo tudi tveganje skrbništva, ki je podrobneje opredeljeno v sledečem podpoglavju.

5.1 Tveganje skrbništva

Gre za tveganje spremembe vrednosti naložb kritnega sklada in tveganje spremembe varnosti poslovanja kritnega sklada, ki bi izhajalo iz napak skrbnika pri opravljanju skrbniških storitev.

Ukrepi za obvladovanje tega tveganja zajemajo tako izbor skrbniške banke, kot tekoče spremljanje njenega poslovanja in nadzor nad delom skrbnika.

6 TVEGANJA, KI SO POVEZANA Z IZVEDENIMI FINANČNIMI INSTRUMENTI

Izvedeni finančni instrumenti so finančna sredstva ali obveznosti, katerih vrednost je odvisna od vrednosti drugih sredstev, obveznosti ali drugih spremenljivk. Izvedeni finančni instrumenti se v skladu z naložbeno politiko kritnega sklada lahko uporabljajo le in samo za namene varovanja pred tveganji. Uporaba izvedenih finančnih instrumentov je povezana z različnimi vrstami tveganj, predvsem kreditnim tveganjem (tveganje nasprotne stranke) in tržnim tveganjem (tveganje spremembe vrednosti naložbe).

Izvedeni finančni instrumenti, ki jih kritni sklad lahko uporablja za varovanje pred tveganji, so zapisani v nadaljevanju:

Obrestno tveganje:

- obrestne zamenjave,
- standardizirane obrestne terminske pogodbe,
- nestandardizirane obrestne terminske pogodbe.

Valutno tveganje:

- valutne zamenjave,
- standardizirane valutne terminske pogodbe,
- nestandardizirane valutne terminske pogodbe.

Tveganje lastniških vrednostnih papirjev:

- opcije na lastniške vrednostne papirje oziroma delniške indekse.

Kreditno tveganje:

- kreditne zamenjave.

Na 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022 ni bilo finančnih sredstev v obliki izvedenih finančnih instrumentov, zato tovrstnega tveganje v tem kritnem skladu ni.

7 TVEGANJE GLEDE TRAJNOSTI

Tveganje glede trajnosti pomeni okoljski, socialni in upravljavski dogodek ali okoliščino, ki ima lahko v primeru, da do nje pride, dejanski ali potencialen znaten negativni vpliv na vrednost naložbe kritnega sklada.

Sredstva kritnega sklada so naložena v naložbe izdajateljev, ki imajo lahko različne trajnostne vplive na okolje. Osnova za merjenje tveganja glede trajnosti je spremljanje in izračunavanje izpostavljenosti sredstev kritnega sklada do posameznih izdajateljev oziroma njihove trajnostne skladnosti.

Tveganje glede trajnosti izdajatelja se ugotavlja in meri s pomočjo ocen skladnosti glede trajnosti izdajatelja na osnovi lastnih analiz in ocen s strani specializiranih bonitetnih hiš. Skupni trajnostni vpliv izdajatelja, ki vsebuje okoljske, socialne in upravljavske vidike, je preveden v številčno oceno

na lestvici od 1 do 3. Ocena 1 pomeni nizko, ocena 3 pa visoko stopnjo skladnosti glede trajnosti. Stopnja skladnosti portfelja glede trajnosti se izračuna kot tehtano povprečje številčnih ocen naložb v kritnem skladu na osnovi tržnih vrednosti. Na dan 31. 12. 2023 dosega portfelj kritnega sklada visoko stopnjo skladnosti glede trajnosti (ocena na dan 31. 12. 2023 znaša 2,91, kar je primerljivo z oceno na dan 31. 12. 2022, ko je znašala 2,83).